

Вимушені переселенці: стан, проблеми, перспективи

(5 – 11 травня 2025 р.)

ОФІЦІЙНА ІНФОРМАЦІЯ.....	3
Центральні органи влади	3
Місьцеве самоврядування	12
ОГЛЯД ПУБЛІКАЦІЙ ЗМІ	25
Центральні.....	25
Регіональні.....	47
МІЖНАРОДНІ ТА ВІТЧИЗНЯНІ НЕДЕРЖАВНІ ОРГАНІЗАЦІЇ.....	57

Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського

Центр досліджень соціальних комунікацій

Національна юридична бібліотека

**Вимушені переселенці:
стан, проблеми, перспективи
(05.05-11.05.2025 р.)**

Інформаційно-реферативний бюлетень

(Додаток до журналу «Україна: події, факти, коментарі»

Ідентифікатор медіа R30-01101)

Заснований у 2022 р. Видається щотижнево

Укладальник ***А. Березельський***

Відповідальна за випуск ***Н. Іванова***

Адреса редакції:

НБУВ, Голосіївський просп., 3, Київ, 03039, Україна

© Національна бібліотека України імені
В. І. Вернадського, 2025

ОФІЦІЙНА ІНФОРМАЦІЯ

Центральні органи влади

05.05.2025

Міністерство національної єдності України

<https://unity.gov.ua/2025/05/05/u-chehiyi-vidkryyut-ukrayinskyj-czentr-yednosti-pidpyr-sano-spilnu-deklaracziyu-mizh-uryadamy-dvoh-krayin/>

У Чехії відкриють український Центр єдності: підписано Спільну декларацію між урядами двох країн

Віцепрем'єр-міністр України — Міністр національної єдності України Олексій Чернишов підписав із Першим віцепрем'єр-міністром — Міністром внутрішніх справ Чеської Республіки Вітом Ракушаном Спільну декларацію про створення Центру єдності України в Чехії.

Підписання відбулося за участі Президента України Володимира Зеленського і Прем'єр-міністра Чехії Петра Фіали.

«Хочу відзначити зусилля урядовців щодо української громади в Чехії. Готується відкриття українського хабу у Празі — центру нашого національного життя в Чехії, центру примноження зв'язків між Україною та Чехією. Вдячний уряду, всій Чехії за таку щирю підтримку України, за повагу до наших людей. Дякую, Чехіє!» — підкреслив Володимир Зеленський.

Зазначимо, що станом на початок травня поточного року в Чехії перебуває приблизно 390 тисяч українців зі статусом тимчасового захисту, а загалом у країні проживає близько 600 тисяч громадян України. Це робить українську громаду найбільшою за чисельністю серед інших.

«Центр єдності стане місцем об'єднання і зв'язку з Україною. Українці зможуть отримати необхідні послуги: консультування щодо економічних можливостей, пошук вакансій, програми для дітей і молоді тощо», — резюмував Олексій Чернишов.

Нагадаємо, що спільні декларації про створення Центрів єдності України вже укладені з Іспанією, Німеччиною і Францією.

06.05.2025

Міністерство розвитку громад та територій України

<https://mindev.gov.ua/news/maizhe-100-tysiach-rodyn-otrymaly-kompensatsii-za-poshkodzhene-abo-zruinovane-zhytlo-vid-derzhavy-oleksii-kuleba>

“Майже 100 тисяч родин отримали компенсації за пошкоджене або зруйноване житло від держави”, – Олексій Кулеба

За два роки роботи програми майже 100 тисяч українських родин отримали кошти для відновлення пошкоджених домівок або придбали нові домівки. З них майже 10 тисяч родин змогли придбати нове житло. Про це

розповів Віцепрем'єр-міністр з відновлення – Міністр розвитку громад та територій України Олексій Кулеба ефірі телемарафону "Єдині новини".

Допомога родинам на ремонт пошкодженого житла вже складає 9,8 млрд грн. Держава дала можливість згенерувати 17,4 тисячі житлових сертифікатів на суму понад 25 млрд грн. Також уже отримали майже тисячу заяв на виплати для будівництва нового житла на власній земельній ділянці.

Олексій Кулеба наголосив, що Мінрозвитку працює на масштабуванням програми.

“За останній рік ми масштабували програму «Відновлення – за ініціативи Мінрозвитку» Уряд виділив 15 млрд грн для виплат за знищене чи пошкоджене житло саме для внутрішньо переміщених осіб. Вже зараз програмою скористались більше чотирьох тисяч родин ВПО.

Також ми розпочали виплати компенсацій для власників приватних будинків, які втратили житло внаслідок війни, і хочуть відновити дім на власній земельній ділянці – перші 600 родин вже отримують кошти для будівництва”, – розповів Віцепрем'єр-міністр з відновлення.

Він також зазначив, що команда Мінрозвитку працює над запуском програми підтримки внутрішньо переміщених осіб. Вона включатиме можливості пільгового іпотечного кредитування, доступні пропозиції до освітніх, соціальних і медичних послуг, а також створення можливостей для підприємницької діяльності ВПО за новим місцем проживання.

06.05.2025

Міністерство соціальної політики України

<https://www.msp.gov.ua/press-center/news/diznatys-oriyentovnyy-rozmir-subsydiy-na-orendu-zhytla-dlya-vpo-mozhna-za-dopomohoyu-spetsialnoho-kalkulyatora?mdrv=msp.gov.ua>

Дізнатись орієнтовний розмір субсидії на оренду житла для ВПО можна за допомогою спеціального калькулятора

Щоб зробити субсидію на оренду житла для ВПО ще більш доступною та зручною, Міністерство соціальної політики України у співпраці з платформою ЛУН запустили калькулятор для самостійного розрахунку орієнтовного розміру цієї субсидії.

Розрахувавши розмір фінансової допомоги від держави за допомогою онлайн-калькулятора, сім'я може зорієнтуватись, яку суму оренди покrije держава і яку треба буде сплатити самостійно.

Інтерфейс інструменту інтуїтивно зрозумілий: користувач вводить базову інформацію — місто, площу квартири, склад родини, рівень доходу — й отримує попередній розрахунок.

Для прикладу: молоде подружжя з сукупним доходом в 17 000 грн проживає в м. Дніпрі та на підставі договору сплачує фактичну орендну плату за однокімнатну квартиру в розмірі 9 500 грн на місяць.

Сім'я може отримувати субсидію на оренду житла в розмірі 5097,88 грн. Тобто фактично родина з власної кишені сплачуватиме лише 4402,12 грн

Щоб скористатись сервісом – перейдіть за посиланням: <https://lun.ua/misto/stat/rent/kyiv#subsidy-calculator>.

Звертаємо увагу, що цей сервіс не гарантує призначення субсидії на оренду. Адже право на її призначення визначає Пенсійний фонд після отримання та перевірки від ВПО всієї необхідної інформації (як звернутися до Пенсійного фонду детально розповідаємо за посиланням: <https://www.facebook.com/MLSP.gov.ua/posts/pfbid02HyjninZKS6sRgNy5ys6T1JYCxhqu2QFcNBdTwQjBqbkzRcidDRDazoWc8juUBzoul?rdid=UqSoyQv0cOBbfeud#>).

05.05.2025

Уповноважений Верховної Ради України з прав людини

https://ombudsman.gov.ua/news_details/rezultati-monitoringu-umov-prozhivannya-vnutrishno-peremishchenih-osib-v-gricivskij-gromadi-hmelnickoyi-oblasti

Результати моніторингу умов проживання ВПО в Грицівській громаді Хмельницької області

Моніторинговою групою регіонального представництва Офісу Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини у Хмельницькій області проведено моніторинговий візит до місця тимчасового проживання (МТП) внутрішньо переміщених осіб (ВПО) в смт. Гриців на базі гуртожитку Вищого художнього професійного училища номер 19.

На момент візиту проживає 73 особи, з них 31 особа літнього віку та 5 осіб з інвалідністю. Проживання безоплатне, видатки на комунальні послуги компенсуються державою. МТП забезпечено власним опаленням від твердопаливного котла, електропостачанням, водопостачанням та 3 резервними генераторами.

Рекомендації, надані під час попереднього моніторингового візиту, який відбувся у червні 2023 року, були виконані частково, зокрема:

- вжито заходів щодо запобігання розповсюдження плісняви в кімнатах проживання ВПО;
- проведені ремонтні роботи щодо встановлення теплоізоляції тепломережі;
- проведені ремонтні роботи у кімнатах проживання ВПО та санітарно-гігієнічних приміщеннях.

Однак, зафіксували низку недоліків, зокрема:

- МТП не забезпечено архітектурною доступністю та безбар'єрним пересуванням приміщеннями, об'єктами санітарії та гігієни;
- МТП має застарілу систему водопостачання та теплопостачання;

- залишається потреба у встановленні додаткового твердопаливного котла.

Під час моніторингового візиту від внутрішньо переміщених осіб не надходило скарг щодо неналежних умов проживання в місці тимчасового проживання.

08.05.2025

Уповноважений Верховної Ради України з прав людини

https://ombudsman.gov.ua/news_details/rezultati-monitoringovogo-vizitu-do-modulnogo-mistechka-u-chernigovi

Результати моніторингового візиту до модульного містечка у Чернігові

Фахівці Регіонального представництва у Чернігівській області Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини провели моніторинговий візит до модульного містечка, яке розташоване в одному з найбільш постраждалих під час активних бойових дій районів Чернігова.

У модульному містечку облаштовано 7 двоповерхових будинків на 112 квартир, які включено до фонду житла Чернігівської міської ради, призначеного для тимчасового проживання внутрішньо переміщених осіб (далі - ВПО). Квартири для таких осіб виділяються за рішенням виконавчого комітету Чернігівської міської ради на один рік з правом продовження.

На день моніторингового візиту у модульних будинках проживало на підставі ордерів та договорів найму житлових приміщень 227 осіб або 112 сімей.

З кожним квартирнаймачем укладається договір відповідального зберігання з правом користування майна, призначеного для життєзабезпечення ВПО. За договором у користування передається одно або двокімнатна квартира з меблями, устаткуванням, побутовою технікою та інтернет обладнанням.

Територія модульного містечка доглянута, послуги з прибирання та вивозу сміття надають комунальні підприємства Чернігівської міської ради. ВПО сплачують за комунальні послуги самотійно.

Мешканці облаштували під будинками зелені зони і клумби. Для дітей є ігровий майданчик з м'яким покриттям, гойдалками, драбинами, ігровими мінібудинками та лавами.

Під час особистого спілкування з мешканцями модульного містечка надходили скарги на умови проживання. Також мешканці модульного містечка користуються укриттям, яке знаходиться поблизу. Водночас під час відвідування встановлено, що укриття занедбане.

06.09.2025

Урядовий портал

<https://www.kmu.gov.ua/news/derzhavna-sluzhba-zainiatosti-tsohorich-vzhe-vydano-47-tysiach-napravlen-u-ramkakh-proektu-armiia-vidnovlennia>

Державна служба зайнятості: Цьогоріч вже видано 47 тисяч направлень у рамках проекту «Армія відновлення»

У рамках проекту «Армія відновлення» з початку року було видано 47 тисяч направлень для тимчасово безробітних українців та внутрішньо переміщених осіб (ВПО). На оплату їхньої праці спрямовано 427 мільйонів гривень.

Учасники програми «Армія відновлення» залучені до виконання різноманітних завдань — від допомоги постраждалим від бойових дій до масштабних робіт із відновлення критично важливої інфраструктури та зведення оборонних споруд для Збройних Сил України. Кожен регіон працює за власним планом, узгодженим з військовими адміністраціями.

Це не просто тимчасова робота — це шанс здобути важливі нові знання та навички, цінний досвід, що охоплюють різні сфери діяльності.

Служба пропонує тим, хто перебуває на обліку, не тільки можливість приєднатися до різноманітних робіт, а й шанс здобути нові знання та практичний досвід, що буде корисним не лише зараз, а й у майбутньому. Оплата праці до 1,5 мінімальних заробітних плат, що на сьогодні еквівалентно 12 тисячам гривень за повний місяць роботи. Найпоширенішими напрямками робіт є:

- Забезпечення життєдіяльності постраждалих громадян та ВПО, надання допомоги маломобільним групам.
- Розвантаження, фасування та доставка гуманітарної допомоги.
- Надання соціальних послуг у місцях зосередження ВПО та постраждалих внаслідок бойових дій громадян.
- Допоміжні роботи для потреб ЗСУ.
- Розбір завалів, відновлення житлових будинків, розчищення автомобільних доріг та залізничних колій.
- Облаштування та укріплення блокпостів і фортифікацій.
- Будівництво захисних споруд та укріплення дамб.

Наразі суспільно корисні роботи активно проводяться в 19 регіонах України. Лідерами серед них є: Топ-3 найактивніших регіонів виглядають так:

1. Харківська область — 38 тис. направлень;
2. Донецька область — 30 тис. направлень;
3. Київська область — 29 тис. направлень.

В Україні триває відновлення житлового фонду та інфраструктури. Реалізуються проекти з відбудови житла та важливих об'єктів для нормального функціонування міст. Попри складну безпекову ситуацію, активно відновлюються зруйновані міста та соціальні установи, а місцеві жителі активно залучені до цього процесу.

Проект «Армія відновлення» відіграє важливу роль для України. Він сприяє відновленню інфраструктури, створює нові робочі місця для безробітних та внутрішньо переміщених осіб, допомагаючи їм адаптуватися.

06.09.2025

Урядовий портал

<https://www.kmu.gov.ua/news/maizhe-100-tysiach-rodyn-skorystalysia-prohramoiu-ievidnovlennia-za-dva-roky-denys-shmyhal>

Майже 100 тисяч родин скористалися програмою «Відновлення за два роки», — Денис Шмигаль

За два роки дії урядової програми «Відновлення» нею скористалися майже 100 тисяч українських родин, отримавши кошти на відновлення пошкоджених домівок або придбання нового житла за житловими сертифікатами. Про це повідомив Прем'єр-міністр Денис Шмигаль під час засідання Кабінету Міністрів 6 травня.

Він підкреслив, що зазначена ініціатива є ефективним інструментом, який уже зараз дозволяє надавати людям компенсації за пошкоджене чи втрачене житло.

«Допомога родинам на ремонт пошкодженого житла вже складає 9,8 млрд грн. Держава дала можливість згенерувати 17,4 тисячі житлових сертифікатів на суму понад 25 млрд грн. Також уже отримали майже тисячу заяв на виплати для будівництва нового житла на власній земельній ділянці», — наголосив Денис Шмигаль.

Він також підкреслив, що Уряд постійно розширює програму «Відновлення», додаючи нові опції. Так, вже доступні компенсації для ВПО та можливість оплатити житловим сертифікатом перший внесок за іпотекою «Оселя». Участь у цій програмі, як зазначив Прем'єр-міністр, надає ще один спосіб придбати власне житло на пільгових умовах й вже 16,7 тисячі родин ним скористалися.

07.09.2025

Урядовий портал

<https://www.kmu.gov.ua/news/vzhe-9-tysiach-ukraintsiv-otrymaly-vauchery-na-navchannia-vid-sluzhby-zainiatosti>

Вже 9 тисяч українців отримали ваучери на навчання від Служби зайнятості

У 2025 році 9083 українці скористалися унікальною можливістю здобути нову професію, освоїти затребувану спеціальність чи підвищити свою кваліфікацію завдяки ваучеру на безоплатне навчання від Міністерства економіки та Служби зайнятості.

Серед тих, хто вже скористався такою можливістю:

- 6937 людей віком 45+;
- 1328 внутрішньо переміщених осіб;
- 530 людей з інвалідністю;
- 285 учасників бойових дій;
- 2 людини, які звільнилися з військової служби 1 людина, стосовно якої встановлено факт позбавлення свободи.

Найбільше ваучерів видано у Дніпропетровській, Львівській та Хмельницькій областях.

Найпопулярніші професії/спеціальності, які цього року українці обирали за ваучерами, — медсестринство, медицина, кухар, соціальний робітник та водій автотранспортних засобів. Ваучер дає право підвищити кваліфікацію чи пройти перепідготовку за однієї зі 155 професій та спеціальностей в більшості закладів освіти з ліцензією Міністерства освіти та науки України. Їх перелік кожні три місяці публікується на сайті відомства.

Навчатися можна як у професійно-технічних, так і у вищих навчальних закладах. Зокрема, охочі можуть обрати один із восьми сучасних Центрів профтехосвіти, де використовують новітні освітні підходи та забезпечують здобуття практичних навичок, актуальних для сучасного ринку праці.

Нагадаємо, що підготовку, перепідготовку, підвищення кваліфікації можуть отримати громадяни, які мають професійно-технічну або вищу освіту, не перебувають на обліку в службі зайнятості як безробітні та не навчались за кошти Фонду соціального страхування від безробіття протягом останніх 3 років.

Зокрема:

- українці віком 45+ з офіційним трудовим стажем щонайменше 15 років;
- учасники та учасниці бойових дій, за умови звернення не пізніше 3 років з дати демобілізації;
- люди з інвалідністю та статусом «ВПО»;
- звільнені з військової служби за станом здоров'я або через скорочення штату;
- колишні військовополонені;
- українці, які дістали поранення або каліцтва під час воєнного стану в Україні.

Програма фінансується за кошти Фонду загальнообов'язкового державного соціального страхування України на випадок безробіття.

Компенсація на навчання складає 30 тисяч гривень.

Щоб скористатися програмою, потрібно звернутись у будь-який центр зайнятості, подати заявку онлайн на сайті Державної служби зайнятості або через мобільний застосунок.

09.05.2025

Урядовий портал

<https://www.kmu.gov.ua/news/ponad-3000-pidpriemtsiv-otrymaly-kompensatsiiu-za-pratsevlashtuvannia-5500-vpo-z-pochatku-2025-roku>

Понад 3 тис. підприємців отримали компенсацію за працевлаштування 5,5 тис. ВПО з початку 2025 року

Понад 3000 роботодавців отримали компенсацію за працевлаштування 5500 внутрішньо переміщених осіб з початку 2025 року. Держава виплатила їм 127 млн грн. Про це повідомила заступник Міністра економіки України Тетяна Бережна.

«Через програму компенсації за працевлаштування внутрішніх переселенців ми підтримуємо бізнес, який бере на роботу людей, що змушені були переїхати з небезпечних районів через війну. Нова робота допомагає людям швидше адаптуватись в іншому регіоні проживання та мати можливість забезпечувати себе й родину. З початку цього року понад 3 000 підприємців скористались програмою. Вони працевлаштували 5 500 ВПО, 250 з яких — люди з інвалідністю. Держава компенсувала їм загалом 127 млн грн», — зазначила Тетяна Бережна.

Найбільше внутрішньо переміщених осіб було працевлаштовано за цією програмою у Дніпропетровській, Харківській, Полтавській областях та Києві.

Розмір компенсації, яка виплачується роботодавцю за працевлаштування людини, що отримала статус ВПО після 24 лютого 2022 року, становить 8 тисяч гривень.

Щоб отримати компенсацію, роботодавець має:

- укласти трудовий договір (зокрема за сумісництвом), гіг-контракт з внутрішньо переміщеною особою;
- подати заяву на отримання компенсації через Портал Дія або в паперовій формі у центрі зайнятості за місцем ведення господарської діяльності разом з пакетом необхідних документів.

08.05.2025

Пенсійний фонд України

<https://www.pfu.gov.ua/2171863-kompensatsiya-za-programoyu-pryhystok-top-3-aktualnyh-pytan/>

Компенсація за програмою “Прихисток”: топ-3 актуальних питань

Постановою Кабінету Міністрів України від 31 грудня 2024 року № 1544 „Деякі питання надання державної підтримки внутрішньо переміщеним особам” викладено в новій редакції Порядок компенсації витрат за тимчасове розміщення (перебування) внутрішньо переміщених осіб.

Згідно із зазначеною постановою з 1 березня 2025 року розгляд нових звернень про призначення компенсації витрат за безоплатне розміщення внутрішньо переміщених осіб (ВПО) здійснює Пенсійний фонд України.

Ми підготували добірку питань, які часто виникають у людей у зв'язку з отриманням цієї компенсації.

Перебуваю за кордоном. Чи можу я онлайн подати заяву на отримання компенсації за безоплатне розміщення ВПО у своїй квартирі у Дніпрі?

Для отримання компенсації витрат за тимчасове розміщення (перебування) ВПО до органу Пенсійного фонду України подаються повідомлення і заява (за встановленими формами).

Документи можуть подаватись як у паперовому, так і в електронному вигляді.

Пенсійний фонд України реалізував новий електронний сервіс, який дозволяє особам, що перебувають за кордоном, дистанційно звернутись за призначенням компенсації витрат за безоплатне розміщення внутрішньо переміщених осіб.

Мені з березня призначено компенсацію за розміщення ВПО на півроку. Чи маю я через півроку знову звертатися до Пенсійного фонду України?

Компенсація витрат за безоплатне розміщення ВПО призначається на шість місяців.

Виплата компенсації на другий шестимісячний період продовжується Пенсійним фондом України автоматично після перевірки відповідного права внутрішньо переміщених осіб на надання компенсації за них.

Виплата за безоплатне розміщення внутрішньо переміщених осіб продовжується автоматично, якщо протягом півроку не відбулось змін, які впливають на здійснення виплат.

В який спосіб органи Пенсійного фонду України можуть повідомити власника житла про надання йому компенсації за програмою “Прихисток”?

Про прийняте рішення орган Пенсійного фонду України інформує людину, щодо якої ухвалено рішення про виплату компенсації за розміщення внутрішньо переміщених осіб, надіславши їй повідомлення в особистому кабінеті на вебпорталі електронних послуг Пенсійного фонду України.

У період воєнного стану органи Пенсійного фонду України можуть повідомляти особі, яка розмістила внутрішньо переміщених осіб, про прийняте рішення в телефонному режимі (з внесенням відповідного запису до окремого журналу реєстрації інформування заявників).

Місцеве самоврядування

06.05.2025

Дніпропетровська обласна військова адміністрація

<https://adm.dp.gov.ua/news/derzhavna-pidtrymka-ta-iakisni-servisy-dlia-meshkantsiv-z-vizytom-na-dnipropetrovshchyni-ministerka-sotsialnoi-polityky-ukrainy>

Державна підтримка та якісні сервіси для мешканців: з візитом на Дніпропетровщині міністерка соціальної політики України

Дніпропетровщина приймає переселенців, рятує та відновлює людей, які постраждали через війну – військових і цивільних. Відтак, надання якісних соціальних сервісів стало ще більш актуальним для області. Як на місцях налагодили процеси, ознайомилася профільна міністерка Оксана Жолнович. Робочий візит розпочався із зустрічі з командою ОВА та народними депутатами.

«Ми створюємо нові соціальні сервіси. Робимо все, аби вони були зручними, доступними для мешканців та гідно оплачувалися. Особливо у прифронтових областях, серед яких і Дніпропетровська. Для нас важливо розуміти, як тут налагоджені процеси, адже в регіоні багато внутрішньо переміщених осіб і людей, які постраждали від війни та отримали інвалідність. Кожну з таких груп маємо забезпечити вчасною, якісною підтримкою, зокрема, через програми, які допомагають впоратися зі складними життєвими обставинами», – зазначила міністерка соціальної політики України Оксана Жолнович.

Проекти, які вже запустили, та ті, що доопрацьовують, обговорили на зустрічі. Серед них – державна програма безкоштовного протезування та забезпечення засобами реабілітації. Вона доступна діючим військовим і ветеранам, а також цивільним, які цього потребують. Їм пропонують якісне, сучасне протезування. У переліку – засоби, що поєднують сучасні технології та інноваційні матеріали. Окрім протезно-ортопедичних виробів, держава забезпечує спеціальними засобами для самообслуговування, догляду, пересування та орієнтування, меблями.

Зупинилися учасники наради й на важливості формування безбар'єрного простору. До кінця 2025 року такими мають стати всі ЦНАП області. Також розпочата робота з комунальними закладами. Працюючи в цьому напрямку, фахівці спираються на національну стратегію, ініційовану першою леді Оленою Зеленською.

«Спільними зусиллями створюємо систему, де кожен може знайти допомогу та розраховувати на підтримку держави. Для цього збільшуємо перелік соцпослуг, підтримуємо родини з дітьми, розвиваємо сервіси для людей старшого віку і тих, хто має інвалідність. У цьому підтримує профільне міністерство. Вдячні його команді за партнерство та натхнення на нові рішення», – додала заступник начальника ОВА Надія Задорожна.

Серед пріоритетів – допомога родинам та дітям у скруті. А ще – розвиток мережі Центрів життєстійкості, завдання яких – психоемоційна підтримка мешканців.

07.05.2025

Полтавська обласна військова адміністрація

<https://poda.gov.ua/news/221171>

У Глобинській громаді відкрили соціальний гуртожиток для ВПО

Полтавщина під час війни стала прихистком для багатьох українських родин. У Глобинській громаді відкрили соціальний гуртожиток для внутрішньо переміщених осіб. Це результат партнерства з місцевою владою та Фондом ліквідації наслідків збройної агресії рф.

Про це повідомив т.в.о. начальника Полтавської ОВА Володимир Когут.

За його словами, у двоповерховій будівлі провели комплекс робіт та врахували вимоги безбар'єрності.

«Утепили та капітально відремонтували приміщення, замінили вікна й оновили фасад. Облаштували кухню, санвузли. Житлові кімнати забезпечили усім необхідним – ліжками, шафами, столами. На це з державного та місцевого бюджетів спрямували близько 14 млн грн. Також допомогли благодійні організації, які надали дизельний генератор, бойлери, кухонне приладдя, аптечки», -- розповів т.в.о. начальника Полтавської ОВА Володимир Когут.

Гуртожиток зможе прийняти 42 людей із числа ВПО та евакуйованих.

«Наше завдання – всебічно їм допомагати. Разом працюємо на різних рівнях заради спільної мети – добробуту людей в умовах війни», – додав Володимир Когут.

08.05.2025

Львівська обласна військова адміністрація

<https://loda.gov.ua/news/135535>

Форум прихистків у Львові: спільними зусиллями – до якіснішої підтримки ВПО

Захід зібрав всіх, хто має відношення до поселення, евакуації чи підтримки ВПО – представників прихистків та організацій.

Напередодні, 7 травня, у Львові відбувся Форум прихистків – масштабна подія, яка об'єднала громадські організації, міжнародних партнерів, представників влади та ініціативних громадян задля ефективнішої підтримки внутрішньо переміщених людей. Захід став черговим кроком у розвитку співпраці в межах ініціатив Координаційного центру підтримки цивільного населення при Львівській ОВА, що з початку повномасштабної війни координує допомогу для ВПО.

Метою Форуму стало оновлення бази надавачів послуг, активізація міжсекторальної взаємодії, обговорення механізмів перенаправлення запитів (особливо щодо поселення), а також пошук рішень для індивідуальних складних кейсів.

Захід відкрили Уповноважений ВРУ з прав людини у Львівській області Тарас Подвірний та представник Координаційного центру Володимир Горак.

Підтримку у проведенні заходу надала Консультативно-дорадча рада з питань ВПО при Центрі соціальної підтримки, поточну ситуацію в місті представив його директор Володимир Головатий. Про координацію на обласному рівні доповів заступник голови Координаційного центру при ЛОВА Володимир Горак. Огляд інструментів допомоги презентував керівник відділу СССМ БФ «Регіон Карпат НЕЕКА» Андрій Рудик.

У дискусії взяли участь представники Координаційного центру ЛОВА, міської влади, міжнародних організацій і понад 20 громадських ініціатив. Серед них – БФ «Право на захист», БФ «Рокада», ГО «Птаха України», «СОС Дитячі містечка», Товариство Червоного Хреста України, БО «Мальтійська служба допомоги», БФ «Горіховий гай», «Єзуїтська служба у справах біженців», Центр допомоги врятованим, МБФ «УРГЗ», БФ «Центр підтримки та захисту», ГО «Моя незалежна країна», ГО «Волонтерська дія», ГО «Елеос-Львів», ГО «Життя на часі», БФ «Save Ukraine», БО «100% життя» та інші.

Львів продовжує бути не лише прихистком, а й майданчиком для розвитку ефективних рішень і людяної взаємодії.

Результатом стало формування дорожньої мапи рішень – за пріоритетністю та складністю реалізації – та подані заявки на участь ГО в тематичних напрямках підтримки. Організатором заходу виступила ГО «Крим СОС» за підтримки УВКБ ООН.

09.05.2025

Запорізька обласна військова адміністрація

<https://www.zoda.gov.ua/news/74399/poryadok-viplati-pensiy-zminenogo-torknutsya-novovvedennya-ta-yak-uniknuti-prizupinennya-viplat.html>

Порядок виплати пенсій змінено: кого торкнуться нововведення та як уникнути призупинення виплат

З 20 березня 2025 року діє оновлений порядок виплати пенсій для внутрішньо переміщених осіб та громадян України, які перебувають на тимчасово окупованих територіях або за кордоном. Уряд ухвалив відповідну постанову. Про це повідомив заступник начальника Головного управління Пенсійного фонду України в Запорізькій області Сергій Кам'янченко під час брифінгу в медіацентрі при ЗОВА.

Уряд України ухвалив Постанову № 299 та вніс зміни в чинний порядок проведення пенсійних виплат.

– Одним із головних пунктів цієї Постанови є те, що зареєстровані до 24 лютого 2022 року внутрішньо переміщені особи відтепер можуть отримувати свої пенсії на рахунок будь-якого банку України. Раніше це можна було зробити виключно в Ощадбанку. Крім того, ця категорія громадян була змушена проходити ідентифікацію раз на пів року. Тепер вони мають це робити, як й інші вимушено переміщені особи, раз на рік, – зазначив заступник начальника ГУ ПФУ в Запорізькій області Сергій Кам'янченко.

Відтепер всі пенсіонери, які перебувають за кордоном або на тимчасово окупованих територіях, мають раз на рік проходити фізичну ідентифікацію в органах Пенсійного фонду України. Робити це слід до 31 грудня кожного року.

– Також людина з тимчасово окупованих територій повинна раз на пів року користуватися своїм банківським пенсійним рахунком за умови, що за цей термін вона не проходила фізичну ідентифікацію. В іншому випадку їй буде припинено нарахування пенсії та соціальних виплат. Такі вимоги встановлені, щоб Пенсійний фонд України мав підтвердження, що людина жива й кошти зі своєї картки отримує саме вона, – пояснив Сергій Кам'янченко.

Пройти фізичну ідентифікацію людина може в декілька способів. Зокрема, онлайн через електронний кабінет Пенсійного фонду України за допомогою віддаленого кваліфікованого електронного підпису «Дія.Підпис».

– Якщо пенсіонер заїде до свого особистого кабінету в такий спосіб, то дані про її ідентифікацію надійдуть до органів Пенсійного фонду протягом декількох хвилин. Також із 2023 року доступна ідентифікація за допомогою відеоконференції. Запит на неї можна зробити через відкриту сторінку порталу електронних послуг Пенсійного фонду України, – зауважив спікер.

Пенсіонери, які перебувають за кордоном, можуть пройти ідентифікацію в дипломатичній установі. Консул України надасть документ, що людина є живою й самостійно звернулася до установи.

– Ці документи слід надіслати замовним листом поштою до органів Пенсійного фонду України або подати через вебпортал електронних послуг ПФУ із використанням кваліфікованого електронного підпису. Пенсіонери, які повернулися до України, можуть ідентифікуватися особисто у будь-якому відділенні ПФУ або банку, де відкрито пенсійний рахунок, – повідомив Сергій Кам'янченко.

Якщо людина не пройде ідентифікацію у визначений термін, їй буде призупинено нарахування пенсії.

– Крім того, громадяни на тимчасово окупованих територіях і ті, хто з них виїхали, зобов'язані підтвердити неотримання пенсії від країни-агресорки. Заяву про це в довільній формі слід подати до Пенсійного фонду України разом із документами на призначення, поновлення чи продовження виплат, – підсумував заступник начальника ГУ ПФУ в Запорізькій області Сергій Кам'янченко.

09.05.2025

Вінницька обласна військова адміністрація

<https://vmr.gov.ua/vpo-tse-novi-vinnychany-iaki-intehruiutsia-u-nashi-prohramy-pidtrymky-u-hromadianske-suspilstvo-osvitnie-ta-profesiine-sередovyshe-zastupnytsia-miskoho-holovy-halyna-iakubovych-na-zasidanni-rady-vpo>

«ВПО – це нові вінничани, які інтегруються у наші програми підтримки, у громадянське суспільство, освітнє та професійне середовище», – заступниця міського голови Галина Якубович на засіданні Ради ВПО

8 травня відбулось чергове засідання Координаційної ради з питань внутрішньо переміщених осіб у Вінницькій міській територіальній громаді. Це консультативно-дорадчий орган на чолі з Елеонорою Руденко, який розглядає та розв'язує питання, актуальні для ВПО у нашій громаді. Присутні обговорили низку важливих питань: пільги для ВПО, субсидії на житло, а також заслухали звіт про діяльність Вінницької міської організації Українського Червоного Хреста.

Голова Координаційної ради з питань ВПО Елеонора Руденко розповіла про оцінку освітніх потреб дітей з числа внутрішньо переміщених родин, які мешкають у Вінницькій громаді. Дослідження проводили шляхом онлайн-анкетування, яке охоплювало питання стосовно потреб дітей ВПО різних вікових груп, щодо вибору та відвідування закладів шкільної освіти, дошкільних закладів, а також гуртків та секцій, потреби у громадському транспорті та використання учнівської муніципальної картки вінничанина. Також збирали інформацію щодо доступності навчальних матеріалів, рівня адаптації до нового навчального середовища, потреби у психологічній підтримці та спеціальних умовах навчання.

«Ми опитали батьків 204-х дітей з числа внутрішньо переміщених осіб. Майже 75 % - це діти шкільного віку і переважна більшість з них відвідують школи міста Вінниці. Решта дітей навчаються дистанційно у школах рідних населених пунктів. Окрім того, ці діти відвідують позашкільні заняття у Вінниці. Далі ми проаналізували, скільки дітей користуються громадським транспортом Вінниці та використовують учнівську картку вінничанина. Важливо зазначити, що понад 40% дітей з-поміж тих, хто навчається дистанційно, активно відвідують позашкільні заняття, гуртки та секції. Окрім того, можемо сказати, що серед дітей які нещодавно змінили місце навчання – період адаптації відбувається по-різному. Швидку адаптацію до нових умов продемонстрували близько 25% опитаних дітей. Ще близько 16% мали незначні труднощі, тоді як 4,5% залишаються на етапі адаптації, а 5% відчують значні труднощі. Отримана в результаті опитування інформація дає нам цінне розуміння потреб дітей ВПО у нашій громаді. Вона підкреслює важливість забезпечення доступу до освіти, позашкільних занять та

психологічної підтримки. Наша мета – продовжити роботу у цих напрямках», – зазначила голова Ради ВПО Елеонора Руденко.

Присутні обговорили пільги для внутрішньо переміщених осіб у Вінниці, зокрема й у транспорті. Заступниця міського голови Галина Якубович наголосила:

«Усі внутрішньо переміщені особи нашої громади, користуються тими ж пільгами, що і вінничани. Сюди ж, зокрема, належить і пільговий проїзд та можливість отримання пільгової персоніфікованої картки вінничанина для тих категорій осіб, для яких він передбачений. Внутрішньо переміщені особи для нашого міста – це нові вінничани, які інтегруються не тільки у наші програми підтримки, але у громадянське суспільство, освітнє та професійне середовище», – зауважила Галина Якубович.

На засіданні також заслухали Олексія Балтака (юриста БО БФ «Стабілізейшен Суппорт Сервісез») та Катерину Козак (начальницю відділу надання житлових субсидій ГУ Пенсійного фонду України у Вінницькій області) про механізм надання субсидії на оплату вартості або частини вартості найму (оренди) житлового приміщення та компенсації частини податку на доходи фізичних осіб або єдиного податку та військового збору.

Наостанок виступила Кристина Романащенко – голова Вінницької міської організації Українського Червоного Хреста, яка доповіла про результати роботи організації за останній час. Серед досягнень організації – перша допомога, психосоціальна підтримка, гуманістична освіта, просвіта щодо мінної безпеки, робота пункту прокату реабілітаційної техніки, банк одягу, соціальний супровід тощо.

07.05.2025

Дніпровська міська рада

<https://dniprorada.gov.ua/uk/articles/item/73409/dnipro-pikluetsya-pro-lyudej-povazhnogo-viku-ta-pereselenciv-socialni-pracivniki-prinosyat-izhugotuyut-kupuyut-liki-pribirayut-oselyu>

Дніпро піклується про людей поважного віку та переселенців — соціальні працівники приносять їжу, готують, купують ліки, прибирають оселю

У Дніпрі продовжує розвиватися система соціальної підтримки літніх людей. Одним із важливих напрямів є надання допомоги вдома — соціальні робітники приносять їжу, готують, купують ліки та прибирають оселі. Допомога надається у всіх районах міста, зокрема і віддалених.

Директорка Дніпровського міського територіального центру Ольга Мешко розповіла про роботу однієї з найвіддаленіших філій у селищі Таромському: «Ми опікуємося 206 людьми поважного віку, серед них 28 осіб з інвалідністю та 5 вимушених переселенців. 19 наших співробітників допомагають їм готувати їжу, привозять гарячі обіди, купують продукти та

ліки, а також допомагають по господарству. У Таромському щотижня 137 підопічних отримують збалансовані гарячі обіди, що містять м'ясо, гарнір та салат».

Для зручності працівників було придбано велосипеди, це значно полегшує та пришвидшує доставку допомоги підопічним, які мешкають у різних частинах селища.

Соціальна робітниця Ганна Орехова поділилася своїм досвідом: «Наша робота часто залишається непомітною, але вона надзвичайно важлива, адже ми працюємо з літніми людьми, багато з яких самотні. Іноді ми є єдиними, хто до них приходить. Тому намагаємося завжди підтримувати їх емоційно. У наших обов'язках — допомога у приготуванні їжі, миття посуду, винесення сміття, прання, прасування, відвідування різних організацій, походи до лікарні за рецептами та придбання ліків, а також оплата комунальних послуг. Я щиро переймаюся долею кожного свого підопічного, адже працюю вже 32 роки, і вони стали мені як рідні».

Підопічна терцентру пані Раїса розповіла про свою помічницю: «Ганна для мене вже як рідна людина, вона приходить до мене 25 років. Допомагає мені з усім – готує їсти, прибирає, купує ліки, поповнює телефон, щоб я могла спілкуватися. Я навіть не знаю, що б я без неї робила. Сьогодні Ганна принесла мені обід – кашу та котлети, які я дуже люблю».

Загалом у Дніпрі щодня майже 5 тисяч підопічних територіальних центрів отримують гарячі обіди. На обліку перебуває більше ніж 10,4 тисяч осіб, з яких майже 5,7 тисяч отримують догляд вдома (також 164 вимушені переселенці).

Для отримання соціальних послуг Дніпровського міського територіального центру необхідно звернутися до управління соціального захисту населення за місцем проживання або безпосередньо до територіального центру. Він надає допомогу в оформленні заяви та поданні документів до управління соціального захисту населення.

05.05.2025

Чернівецька обласна військова адміністрація

<https://bukoda.gov.ua/news/u-chernivetskii-oblasnii-viiskovii-administratsii-vidbulosia-cherhove-zasidannia-rady-z-pytan-vnutrishno-peremishchenykh-osib>

У Чернівецькій обласній військовій адміністрації відбулося чергове засідання Ради з питань внутрішньо переміщених осіб

У Чернівецькій обласній військовій адміністрації відбулося чергове засідання Ради з питань внутрішньо переміщених осіб.

На порядку денному - представлення Спеціальної доповіді Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини щодо ситуації на тимчасово окупованих територіях України та аналітичного звіту Офісу

Омбудсмана України «Вимушене переміщення за кордон», а також обговорення доступу внутрішньо переміщених осіб до соціальних послуг та статусів в окремих громадах області, умови у місцях тимчасового проживання ВПО.

У фокусі уваги учасників засідання - питання встановлення статусу дитини постраждалої від воєнних дій та врегулювання питання щодо отримання місцями тимчасового проживання ВПО компенсації за оплату комунальних послуг.

За результатами обговорень, фахівці прийняли рішення здійснити спільні виїзди в тергромади регіону для вирішення проблемних питань, які виникають під час отримання дітьми зазначеного статусу, а також посилити інформаційну кампанію щодо доступу до усіх послуг, які кожен громадянин може отримати на території відповідної громади.

Окрім того, при обласній Раді з питань ВПО буде створено робочу групу. Її завдання - розробка стратегії реагування області на ризики у сфері гуманітарного захисту.

06.05.2025

Чернівецька обласна військова адміністрація

<https://bukoda.gov.ua/news/predstavnyky-mizhnarodnykh-ta-natsionalnykh-blahodiini-fondy-vidvidaiut-mistsia-tymchasovoho-prozhyvannia-v-chernivetskii-oblasti>

Представники міжнародних та національних благодійні фонди відвідують місця тимчасового проживання в Чернівецькій області

На Буковині нині мешкають близько 75 тисяч внутрішньо переміщених осіб. З них понад 3 тисячі – у місцях тимчасового проживання ВПО.

Відвідати МТП області планують представники міжнародних та національних організацій і благодійних фондів. Вони хочуть оглянути умови проживання вимушених переселенців у закладах.

Таке рішення ухвалили під час засідання Кластера з питань захисту під керівництвом Управління Верховного комісара ООН у справах біженців в Україні, яке днями відбулося у Департаменті соціального захисту населення Чернівецької ОВА.

У заході взяли участь, зокрема, представники благодійних фондів «Право на захист», «Посмішка ЮА», «Рокада», «СОС Дитячі містечка», «Стабілізейшен Суппорт Сервісез», громадської організації «КримSOS» та інші.

Фахівці також обговорили оновлення в роботі Кластера, а саме проєкти, які вже завершуються, а також ті, які триватимуть до кінця поточного року.

У фокусі розмови й субсидія на оренду житла - новий механізм підтримки для внутрішньо переміщених осіб. Учасники заходу акцентували

увагу на необхідності проведення широкої інформаційної кампанії про цю державну підтримку, зокрема роз'яснень її положень та умов.

Зі свого боку, представники Департаменту соцзахисту розповіли про гуманітарну ситуацію та потреби у забезпеченні прав та інтересів ВПО, зокрема вимушених переселенців, котрі прибули цього року в регіон евакуаційними потягами.

07.05.2025

Донецька обласна державна адміністрація

<https://dn.gov.ua/news/socialnij-zahist-kramatorskoyi-gromadi-dopomoga-ponad-68-tisyacham-meshkanciv>

Соціальний захист Краматорської громади: допомога понад 68 тисячам мешканців

Управління праці та соціального захисту населення Краматорської міської ради продовжує свою роботу на території громади, забезпечуючи соціальну підтримку населення. Попри складну ситуацію, управління здійснює прийом громадян, підтримує роботу «гарячої лінії» та забезпечує своєчасне отримання державних соціальних допомог і гарантій понад 15 тис. мешканцям.

Соціальні послуги у Краматорській громаді отримують понад 68 тисяч людей. Це літні люди, особи з інвалідністю, малозабезпечені й багатодітні сім'ї та Захисники й Захисниці України. З початку повномасштабного вторгнення в громаді зареєстровано 16,8 тис. внутрішньо переміщених осіб, які потребують особливої уваги та підтримки.

Управлінням організовано комплексне виїзне обслуговування «Мобільним соціальним офісом» для забезпечення доступу до соціальних послуг незахищених категорій населення. За перші чотири місяці поточного року здійснено 178 виїзних прийомів за місцем проживання громадян.

Для ефективної комунікації та оперативного надання консультацій мешканцям міста в управлінні функціонують телефони «гарячої лінії». Протягом першого кварталу поточного року на «гарячу лінію» надійшло понад 11,0 тис. звернень. Найчастіше громадяни зверталися з питань призначення державних допомог та компенсацій (понад 6,5 тис. звернень), з питань надання допомоги внутрішньо переміщеним особам (понад 4,2 тис. звернень), а також з питань призначення пільг (майже 600 звернень).

Загалом в області, з урахуванням безпекової ситуації, 19 управлінь соціального захисту населення працюють у змішаному форматі, забезпечуючи призначення та фінансування державних допомог, реалізацію загальнодержавних та місцевих програм соціального захисту вразливих верств населення, включаючи підтримку ВПО через їх осередки, а також організовують роботу «гарячих ліній» та консультацій.

У цей складний час підтримка та допомога населенню є надзвичайно важливою. Управління праці та соціального захисту населення Краматорської міської ради продовжує докладати максимум зусиль для забезпечення соціальних прав та потреб мешканців громади.

В управлінні працюють три окремі телефони «гарячої лінії» за різними напрямками. Для отримання допомоги та консультацій телефонуйте за номером:

- 0932343022 – з питань призначення компенсаційних виплат, видачі посвідчень, реабілітації осіб з інвалідністю;
- 0506050158 – з питань призначення усіх видів державних соціальних допомог та компенсацій;
- 0954024151 – з питань взяття на облік внутрішньо переміщених осіб та призначення допомог ВПО.

09.05.2025

Донецька обласна державна адміністрація

<https://dn.gov.ua/news/plich-o-plich-likari-volonter-i-nadali-dopomogu-pereselencyam-z-toreckoyi-gromadi-na-ruzhinshchini>

Пліч-о-пліч: Лікарі-волонтери надали допомогу переселенцям з Торецької громади на Ружинщині

Відбувся благодійний візит українсько-ізраїльської місії лікарів-волонтерів «FRIDA», організований завдяки тісній співпраці між Торецькою міською військовою адміністрацією та Ружинською селищною радою.

Захід відбувся у рамках проекту «Пліч-о-пліч: згуртовані громади» та спрямований на підтримку соціальної єдності і медичного захисту ВПО в умовах війни.

Переселенці з Торецької громади, які тимчасово проживають на території Ружинської громади, мали змогу безкоштовно отримати медичні консультації та ліки.

У тому числі таку допомогу отримали підопічні КЗ «Територіальний центр соціального обслуговування (надання соціальних послуг)» Торецької міської військово-цивільної адміністрації, що тимчасово розташований у селі Карабчийів на Житомирщині.

У межах візиту пацієнтів приймали профільні спеціалісти: гінеколог, дерматолог, невролог, кардіолог, уролог, отоларинголог, ендокринолог, лікарі УЗД, хірург, травматолог, психолог, а також оптометрист з підбором окулярів. Усі послуги надавалися безкоштовно й без попереднього запису.

Загалом було надано 600 медичних послуг, а 170 пацієнтів отримали медичну допомогу, консультації та ліки.

09.05.2025

Донецька обласна державна адміністрація

https://dn.gov.ua/news/visti_z_gumanitarnih_shtabiv

День Європи відзначили у гуманітарних хабах Донеччини

9 травня Україна відзначає День Європи, який для українців є символом свободи, демократії, солідарності, людської гідності.

Гуманітарні хаби / центри, які утворені для мешканців Донецької області в безпечних регіонах України, долучилися до відзначення Дня Європи.

На святковому заході у Центрі підтримки ВПО «СЕЛИДОВЕ.UA» у Кам'янському діти поринули у традиції, гастрономічні особливості європейських країн, познайомилися з культурною та історичною спадщиною держав, а дидактичні ігри надихнули на креативне мислення, моделювання, творчість.

У центрі підтримки мешканців Бахмутської громади «З Бахмутом у серці» у Кривому Розі на організованому майстер-класі діти, наповнені надією на мир та єдність, з інтересом та натхненням створювали прапори Європейського Союзу.

У межах «Освітнього простору» центру підтримки ВПО Краматорського району «МиРазом» у м. Дніпро відбулася зустріч молоді на тему «День Європи. Україна в родині європейських країн», де учасники досліджували, як святкують День Європи в Україні, дізнавалися цікаві факти про країни ЄС, спілкувалися, грали мовні ігри та формували розуміння того, що Україна — невід'ємна частина великої європейської спільноти.

Центром підтримки мешканців Великоновосілківської громади в селищі Межова презентовані виставки дитячих робіт - малюнків юних творців, які добре розуміють, що для них важливо: мир, доброта, взаємоповага, єдність.

У центрі підтримки ВПО Волноваського району «Пліч-о-пліч» у м. Полтава проведено вікторину для дітей; відвідувачі переглянули відео «День Європи», ознайомилися з літературою щодо європейських інституцій, традицій, історією виникнення свята.

У дитячих кімнатах центрів підтримки переселенців «ЯМаріуполь» відбулися пізнавальні майстер-класи, де малечі дізналися про європейську асоціацію, створювали прапори Євросоюзу з різних матеріалів тощо.

09.05.2025

Донецька обласна державна адміністрація

<https://dn.gov.ua/news/predstavniki-donechchini-vzyali-uchast-u-zustrichi-zasnovnikiv-kongresu-rad-vpo>

Представники Донеччини взяли участь у зустрічі засновників «Конгресу Рад ВПО»

Представники департаменту соціального захисту населення облдержадміністрації та голова Ради з питань внутрішньо переміщених осіб при Донецькій обласній державній адміністрації взяли участь у зустрічі засновників громадської організації «Конгрес Рад ВПО».

На заході, серед інших, були присутні Заступник Керівника Офісу Президента України Ірина Верещук, виконавча директорка БО «Благодійний фонд «Стабілізуєш Суппорт Сервісес» Валерія Вершиніна, радниця з питань розвитку Рад ВПО БО «Благодійний фонд «Стабілізуєш Суппорт Сервісес» Оксана Савицька, представники регіональних Рад ВПО.

У жовтні 2024 року в Україні створено громадську організацію «Конгрес Рад ВПО» — першу національну платформу, яка об'єднає понад 800 Рад ВПО, що функціонують у різних регіонах країни.

Ініціатором створення громадської організації «Конгрес Рад ВПО» виступила БО «Благодійний фонд «Стабілізуєш Суппорт Сервісес», яка з 2019 року активно підтримує Ради ВПО.

Засновниками цієї організації стали голови та члени обласних Рад ВПО, разом з тим організація відкрита до вступу представниць та представників Рад інших рівнів.

Головними завданнями організації є:

- Розробка спільного плану дій для покращення умов інтеграції переселенців в громади;
- консультативна підтримка Рад ВПО з правових та організаційних питань;
- проведення навчань і тренінгів для посилення потенціалу Рад;
- залучення партнерів для реалізації спільних проєктів;
- розробка єдиної методології роботи для всіх Рад ВПО.

Під час заходу учасники обговорили правову форму, статут та структуру громадської організації «Конгрес Рад ВПО», набуття членства у громадській організації, формування її керівних органів тощо.

Радам ВПО важливо розуміти свій функціонал, обмінюватися найкращими практиками, разом розробляти пропозиції до місцевих програм й політик, а також до національного законодавства, мати єдину методологію роботи та взаємодіяти між собою.

Громадська організація «Конгрес Рад ВПО» надаватиме Радам ВПО консультативну підтримку, залучатиме партнерів до співпраці та проводитиме навчання.

09.05.2025

Донецька обласна державна адміністрація

<https://dn.gov.ua/news/na-donechchini-obgovorili-zabezpechennya-prav-i-svobod-pereselenciv>

На Донеччині обговорили забезпечення прав і свобод переселенців

9 травня відбулася нарада з питань забезпечення реалізації прав і свобод переселенців під головуванням Заступника Керівника Офісу Президента України Ірини Верещук.

У нараді взяли участь перший заступник голови Донецької облдержадміністрації Юрій Винокуров, заступник голови Донецької облдержадміністрації Олександр Шевченко, голова Ради з питань внутрішньо переміщених осіб при Донецькій ОДА/ОВА та керівники профільних структурних підрозділів облдержадміністрації.

Під час зустрічі обговорили стан створення та розвитку Рад ВПО в Україні. Наразі такі Ради діють у 5 райдержадміністраціях/районних військових адміністраціях та у 43 громадах Донецької області.

На зустрічі обговорили низку ключових питань щодо забезпечення житлом ВПО та впровадження народовладдя на місцевому рівні. Зокрема, розглядалися розробка інформаційної системи обліку нерухомості, умови оренди тимчасового житла (включаючи страхування та комунальні послуги), питання сертифікації приміщень для маломобільних осіб, стан проекту постанови КМУ щодо забезпечення житлом маріупольських ВПО, а також реалізація законодавства про народовладдя через розробку статутів громад та виконання відповідних постанов КМУ щодо обстеження житла для ВПО.

Окремо розглянули питання фінансування та компенсації витрат на комунальні послуги за безоплатне розміщення ВПО. До Міністерства національної єдності/Міністерства соціальної політики України подано матеріали для компенсації комунальних платежів за період з березня 2022 року по лютий 2025 року на загальну суму 12 988,0 тис. грн.

Станом на 7 травня поточного року місцевим бюджетам Донецької області вже компенсовано понад 12, 8 млн грн за період з березня 2022 року по листопад 2024 року. Залишок некомпенсованих коштів за грудень 2024 року та січень-лютий 2025 року становить 176,5 тис. грн.

Підтримка переселенців в умовах війни є критично важливою. Забезпечення їхніх прав та надання допомоги – це не лише гуманітарний обов'язок, але й необхідна умова для відновлення суспільства та майбутнього розвитку України.

ОГЛЯД ПУБЛІКАЦІЙ ЗМІ

Центральні

09.05.2025

ЕСПРЕСО

<https://espreso.tv/svit-agentstvo-oon-otrimae-vid-norvegii-mayzhe-50-mln-evro-dlya-dopomogi-ukrainskim-bizhentsyam>

Агентство ООН отримає від Норвегії майже 50 млн євро для допомоги українським біженцям

Норвегія надасть 580 млн норвезьких крон (майже 50 млн євро) Агентству ООН у справах біженців (УВКБ ООН) для підтримки біженців, ВПО та інших вразливих категорій осіб в Україні та Молдові

Про це йдеться у повідомленні уряду Норвегії.

З цієї суми 530 млн крон спрямують на гуманітарні зусилля в Україні, а 50 млн — у Молдові.

Міністр закордонних справ Норвегії Еспен Барт Ейде зазначив, що УВКБ ООН є одним із ключових партнерів його країни в Україні, особливо в умовах, коли міжнародна гуманітарна підтримка скорочується. За його словами, ця допомога є життєво важливою для внутрішньо переміщених осіб та інших постраждалих.

В уряді Норвегії зазначили, що внаслідок повномасштабної війни Росії проти України майже 7 млн українців залишили країну, ще 3,8 млн стали внутрішньо переміщеними. Серед біженців 76% — жінки та діти. За словами міністра, ситуація залишається критичною: зростає кількість жертв серед цивільного населення, а атаки охоплюють не лише прифронтові райони, а й такі міста, як Київ.

Згідно з оцінками ООН, у 2025 році 36% населення України потребуватимуть гуманітарної допомоги та захисту. Найбільше страждають східні, південні та деякі північні регіони, наближені до лінії фронту. УВКБ ООН співпрацює з українською владою та місцевими партнерами, надаючи життєво необхідну допомогу, тимчасове житло, юридичну підтримку, грошові перекази та допомогу в ремонті пошкоджених домівок.

Ейде також розповів про свій візит до Харкова разом з українським колегою Андрієм Сибігою, де вони зустрілися з родинами, які отримали допомогу від УВКБ ООН. Він підкреслив важливість того, що підтримка справді доходить до тих, хто її потребує, допомагаючи людям вижити й продовжувати життя в умовах війни.

05.05.2025

Інтерфакс-Україна

<https://interfax.com.ua/news/economic/1069176.html>

Alliance Novobud уклала 100 угод у межах державної програми "єОселя"

Девелоперська компанія Alliance Novobud уклала вже 100 угод у межах державної програми пільгової іпотеки "єОселя", повідомляє пресслужба компанії.

"Програма "єОселя" відіграє надзвичайно важливу роль як для ринку первинної нерухомості, так і для соціально-політичної ситуації в країні. Вона допомагає тисячам українців — передусім тим, хто захищає державу або змушений був залишити свої домівки — придбати власне житло за пільговими умовами. Уже 100 родин стали власниками квартир у наших житлових комплексах завдяки цій програмі, і більшість з них — військовослужбовці та українці зі статусом ВПО. Щодня попит на програму зростає, тож ми переконані: її варто розвивати й підтримувати надалі", — коментує СМО компанії Alliance Novobud Ірина Міхальова.

Найбільше угод – 48 – укладено за участі банку-партнера Skybank. Решта угод — із шістьма іншими фінансовими установами (Ощадбанк, Укргазбанк, Приватбанк, Сенс Банк, Укрексімбанк та Радабанк).

Найпопулярнішим об'єктом серед учасників "єОселі" став будинок №3 житлового комплексу Krona Park II, де було укладено 13 угод. Загалом у програмі беруть участь 16 об'єктів девелопера.

Найбільший попит мають двокімнатні квартири — їх продано вже 45. Другу позицію за популярністю займають однокімнатні помешкання. Середня площа квартири, придбаної за програмою, становить 71 кв. м.

Угоди за пільговими ставками 3% та 7% розподілилися майже порівну. Водночас покупці віддають перевагу готовому житлу, хоча квартири в новобудовах на етапі будівництва також мають високу частку продажів — різниця в попиті становить лише кілька відсотків.

Згідно з даними порталу новобудов ЛУН, Alliance Novobud засновано у 2006 році, з 2010 року компанія здає в експлуатацію 37 будинків та паркінгів, у процесі реалізації 9 будинків житлового комплексу Krona Park II у Броварах та проект преміального класу у столиці Montreal House.

05.05.2025

Інтерфакс-Україна

<https://interfax.com.ua/news/general/1070866.html>

Пасажиропотік за тиждень знизився на 7,9%

Пасажиропотік через український кордон на тиждні з 3 по 9 травня зменшився на 7,9% – до 513 тис., свідчать дані Держприкордонслужби у Facebook.

Згідно із ними, потік на в'їзд скоротився на 13,3% – з 270 тис. до 213 тис., тоді як на виїзд – на 2,8%, з 287 тис. до 279 тис.

Кількість транспортних засобів, які прослідували через пункти пропуску на цьому тиждні, зменшилася зі 126 тис. до 124 тис, тоді як потік машин із гуманітарними вантажами – з 546 до 498.

Як вказує Держприкордонслужба, у цю неділю станом на 15:00 на кордоні із Польщею черги були на пунктах пропуску (ПП) "Устилуг" – 40 авто та "Краківець" – 30. На кордоні із Словаччиною у ПП "Ужгород" стояло 10 машин, тоді як на кордоні із Угорщиною невелика черга в 5 авто була тільки на ПП "Тиса".

Сумарні показники перетину кордону людьми цього року більше минулорічних, коли Великдень для православних та греко-католиків прийшовся на 5 травня: тоді за подібні сім днів з України виїхало 248 тис. та в'їхало 198 тис. людей, потік машин становив 111 тис. Але тоді чистий відтік склав 50 тис.

Як повідомлялося, з 10 травня 2022 року відтік біженців з України, що розпочався з початком війни, змінився припливом, який тривав до 23 вересня 2022 року і становив 409 тис. осіб. Однак із кінця вересня, можливо під впливом новин про мобілізацію в Росії та "псевдореферендуми" на окупованих територіях, а потім масованих обстрілів енергетичної інфраструктури, фіксувалося перевищення кількості тих, хто виїжджає, над тими, хто в'їжджає. Сумарно з кінця вересня 2022 року до першої річниці повномасштабної війни воно досягло 223 тис. осіб.

За другий рік повномасштабної війни кількість перетинів кордону на виїзд з України, за даними Держприкордонслужби, перевищила кількість перетинів на в'їзд на 25 тис., тоді як за третій - на 187 тис., а з початку четвертого зафіксований чистий відтік 8 тис.

Як зазначив на початку березня 2023 року заступник міністра економіки Сергій Соболев, повернення кожних 100 тис. українців додому дає приріст ВВП у 0,5%.

Нацбанк у квітневому інфляційному звіті знову оцінив відтік з України 2024 року в 0,5 млн (за даними Держприкордонслужби - 0,315 млн). В абсолютних цифрах ідеться про зростання кількості мігрантів, які залишаються за кордоном, 2024 року до 6,8 млн. НБУ також зберіг прогноз відтоку 2025 року на рівні 0,2 млн.

Згідно з оновленими даними УВКБ ООН, кількість українських біженців у Європі станом на 17 квітня 2025 року оцінювалась в 6,358 млн, а загалом у світі - у 6,918 млн, що на 15 тис. менше, ніж на 20 березня.

У самій Україні, за останніми даними ООН на кінець минулого року, 3,669 млн внутрішньо переміщених осіб (ВПО).

05.05.2025

Радіо Свобода

<https://www.radiosvoboda.org/a/news-holova-sumska-rda-zaklykav-evakuuyuvatsia-bilopillia-vorozhba/33405374.html>

Голова Сумської РДА закликав жителів двох прикордонних міст евакуюватися

Очільник Сумської районної державної адміністрації Михайло Мельник 5 травня закликав евакуюватися жителів Білопілья та Ворожби в Сумському районі, розташованих неподалік кордону з Росією.

«Прошу мешканців м. Білопілья та м. Ворожба терміново евакуюватися в безпечне місце! Евакуаційні автобуси їдуть кожен ранок об 8:00», – написав Мельник на своїй фейсбук-сторінці.

Голова РДА також повідомив про евакуаційний транзитний центр у Сумах для тих, хто виїхав самостійно. Там, за його словами, можна зареєструватися для отримання грошової допомоги, статусу внутрішньо переміщеної особи чи допомоги з житлом.

05.05.2025

Радіо Свобода

<https://www.radiosvoboda.org/a/news-fiala-bizhentsi-es/33405460.html>

Фіала: позиція ЄС щодо статусу українських біженців після 2026 року може бути визначена в червні

Питання щодо подальшого правового статусу українських біженців у країнах Євросоюзу можуть вирішити на засіданні міністрів внутрішніх справ ЄС, призначеному на червень, припустив прем'єр-міністр Чехії Петр Фіала 5 травня на спільній пресконференції з президентом України Володимиром Зеленським.

«Захист біженців в ЄС діє до березня 2026 року, звісно, ми не можемо чекати до останньої хвилини з тим, яка ситуація буде далі. Дискусії тривають, але головна дискусія буде в червні, коли проходитиме засідання Ради міністрів внутрішніх справ, де братиме участь міністр внутрішніх справ Чехії Віт Ракушан. Там, я сподіваюся, буде визначена європейська позиція і запропоноване рішення. Ми завжди кажемо, що пропозиції будуть залежати

від розвитку актуальної ситуації, але ми пам'ятаємо, що потрібно вирішити, що буде після березня 2026 року», – заявив чеський прем'єр.

Він наголосив, що Чехія прийняла більше всього українських біженців на душу населення, частину з них вдалося успішно інтегрувати в економіку країни. За словами Фіали, 160 тисяч українських біженців працевлаштовані у Чехії.

У присутності Зеленського і Фіали відбулося підписання Спільної декларації щодо створення Центру єдності (Unity Hub) України в Чехії.

Як повідомляє пресслужба президента, документ підписали віцепрем'єр-міністр – міністр національної єдності України Олексій Чернишов і перший віцепрем'єр-міністр – міністр внутрішніх справ Чехії Віт Ракушан.

«Центр створюється для підтримки українців, які проживають у Чехії, а також для сприяння поверненню українських громадян додому. Зокрема, у закладі можна буде отримати інформаційно-консультаційну допомогу щодо тимчасового захисту, повернення та реінтеграції, а також освітні й культурні послуги. Крім того, Unity Hub стане платформою для професійного розвитку громадян України: серед іншого передбачена допомога з пошуком роботи», – зазначили в пресслужбі президента.

Там додали, що зараз у Чехії проживають близько 600 тисяч українців, із яких 390 тисяч мають статус тимчасового захисту.

Спільні декларації про створення центрів єдності України вже укладені з Іспанією, Німеччиною і Францією.

05.05.2025

Radio Prague International

<https://ukraina.radio.cz/ukrayincyam-u-chehiyi-gotuyut-centr-povernennya-8850227>

Українцям у Чехії готують «центр повернення»

Декларацію про створення такого центру повернення, як його називають у Празі, чи то пак «хабу єдності», як наполягають у Києві, підписали в столиці Чехії в перебігу офіційного візиту президента України Володимира Зеленського. Підписи під заявою поставили віцепрем'єр і міністр внутрішніх справ Чехії Віт Ракушан та віцепрем'єр і міністр національної єдності України Олексій Чернишов.

За словами чеського урядовця, наразі йдеться про один такий центр у Чехії — в Празі, який мав би відкритися в липні, — хоча не виключено й те, що їх може бути більше. Такі центри, сказав Ракушан, мали б надавати українцям, із одного боку, можливості розвитку культури чи допомогу в складних ситуаціях, у тому числі правову, а з іншого — давати їм інформацію про можливості повернення до України і мотивувати їх до цього повернення для участі у відбудові України.

Чернишов уже зустрічався з Ракушаном у Празі на цю тему наприкінці січня цього року. Тоді він висловлював незгоду з офіційним чеським визначенням пропонованих «хабів єдності», чи unity hubs, як «центрів повернення для українців, які хочуть повернутися додому». «Хотів би зазначити, що unity hubs — це не хаби повернення, як хтось поспішив заявити, — це хаби підтримки, хаби єдності, хаби зв'язку українців з Батьківщиною, також хаби і центри, де надаються відповідні послуги різного характеру і які мають і підтримувати українців, і зберегти ту єдність, яку ми прагнемо та розвиваємо в Україні і за кордоном», — заявляв тоді український урядовець.

Наразі йдеться про створення таких центрів, крім Чехії, також у Польщі й Німеччині — трьох країнах, де перебуває найбільше українських біженців. За даними Міністерства внутрішніх справ Чехії, нині в цій країні зареєстровано майже 370 тисяч осіб із тимчасовим захистом у зв'язку з війною Росії проти України. Ще понад 200 тисяч громадян України живуть у Чехії з іншим статусом перебування.

06.05.2025

Укрінформ

<https://www.ukrinform.ua/rubric-regions/3989288-do-hersona-hocut-povernutisa-70-meskanciv-aki-zalisili-misto-cerez-vijnu.html>

До Херсона хочуть повернутися 70% мешканців, які залишили місто через війну

Частка жителів Херсона, які виїхали з міста після початку повномасштабного вторгнення та збираються повернутися, зменшилася на 10%, але залишається високою.

Як передає Укрінформ, про це свідчать дані онлайн-опитування за інтерактивною структурованою анкетною, посилення на яку відправлялося потенційним респондентам із бази даних дослідницької онлайн-панелі Херсонської громади, оприлюдненого «Фондом громади міста Херсон «Захист».

«Кількість херсонців, які змушені були виїхати з міста після початку повномасштабного вторгнення і збираються повернутися в Херсон, поступово скорочується. Про це говорять у своїх відповідях і безпосередньо ті, хто виїхав, і ті, хто має родичів та знайомих з їх числа», - йдеться у повідомленні.

Наголошується, що основною умовою повернення херсонців є безпека. Причому якщо у серпні 2024 року «відсунення ворога на безпечну відстань» було достатньою умовою для 51% опитаних, то зараз таких стало 38%. Водночас із 18% до 32% виросла кількість тих, хто вважає, що кордони України на початок повномасштабного вторгнення є необхідною умовою повернення. Також більше ніж удвічі зменшилась частка тих, хто вважав, що можна повертатися до Херсона в разі підписання перемир'я з ворогом по теперішній лінії зіткнення – з 79% в серпні 2024-го до 30% зараз.

Необхідними соціально-економічними умовами повернення опитані також назвали відновлення роботи усіх медичних закладів (62%), пошкоджених та знищених будівель (61%) і роботи промислових об'єктів (57%).

За даними дослідження, власна нерухомість, житло є основним мотивуючим фактором повернення, і цей показник залишається стабільно високим: у серпні 2024 року він становив 89%, а в квітні 2025-го – 85%. При цьому «страх повертатися через можливість поновлення бойових дій» залишається основним демотиватором (72% – у 2024 р. і 68% - тепер).

Загалом серед херсонців – внутрішніх переселенців та біженців (переважно тих, які мають статус тимчасового захисту в ЄС) частка тих, хто збирається повертатися у місто, зменшилася на 10%, але залишається високою. Якщо у серпні 2024 року таких було 80%, то у квітні 2025-го – 70%.

Херсонці залишаються консервативними в питаннях, що стосуються відновлення населення міста та країни взагалі. На думку 77% опитаних, найкращий спосіб задовольнити потребу України в людських ресурсах є повернення якомога більшої кількості громадян за допомогою позитивних стимулів. Ця частка наразі не змінюється.

Найсприятливішими для відновлення населення Херсона заходами, на думку респондентів, є створення умов для розвитку підприємництва (68%), відбудова пошкоджених будівель (63%) та покращення умов для молодих сімей з дітьми (51%).

Дослідження проведено БО «Фонд громади міста Херсон «Захист» за підтримки Національної мережі розвитку локальної філантропії та GlobalGiving.

09.05.2025

ZN.UA

<https://zn.ua/ukr/ECONOMICS/kompensatsija-za-rozmishchennja-vpo-komu-mozhut-vidmoviti-.html>

Компенсація за розміщення ВПО: кому можуть відмовити

Через повномасштабне вторгнення Росії багато українців змушені були виїхати в більш безпечні регіони та стати внутрішньо переміщеними особами (ВПО). Громадяни, які безкоштовно надають їм житло, можуть отримати грошову компенсацію від держави.

В Головному управлінні Пенсійного фонду України в Донецькій області розповіли, кому можуть відмовити в отриманні цих коштів.

З 1 березня розгляд нових звернень про призначення компенсації витрат за безоплатне розміщення ВПО здійснює Пенсійний фонд України. Для отримання виплат до органу Пенсійного фонду України подаються повідомлення і заява (встановленої форми).

Документи для отримання компенсації подаються в паперовому або електронному вигляді, зокрема через вебпортал електронних послуг Пенсійного фонду України.

Компенсація витрат призначається власнику житлового приміщення на шість місяців та автоматично продовжується на наступні шість місяців після проведення перевірки права на призначення компенсації. Розмір компенсації — 450 грн на одну розміщену особу.

Компенсація не призначається, якщо:

- встановлено факт родинних зв'язків власника житла з ВПО/членом його сім'ї;
- отримано інформацію про непроживання ВПО понад місяць у житловому приміщенні, за адресою якого надається компенсація витрат, або встановлено факт перебування ВПО за кордоном більше ніж 30 календарних днів підряд на дату проведення перевірки права на отримання компенсації витрат;
- встановлено факт наведення в заяві або повідомленні недостовірної інформації.

На жаль, непоодинокими є випадки, коли ВПО отримують повідомлення від органів соцзахисту про необхідність повернення надміру виплаченої допомоги на проживання ВПО.

10.05.2025

ZN.UA

<https://zn.ua/ukr/UKRAINE/dopomoha-vpo-chi-mozhut-skasuvati-viplati-jakshcho-ljudina-kupila-avto.html>

Допомога ВПО: чи можуть скасувати виплати, якщо людина купила авто

Багато українців були змушені покинути свої домівки та стати внутрішньо переміщеними особами (ВПО). Держава надає грошову допомогу переселенцям. Адвоката АБ Івана Хомича Олена Воронкова розповіла виданню Факти ICTV, чи можуть ВПО позбавити виплати за купівлю автомобіля.

Чи можуть скасувати виплати ВПО за купівлю авто або мотоцикла

Експертка зазначила, що не всі особи, які є внутрішньо переміщеними, з точки зору держави потребують матеріальної підтримки. Для відмежування тих ВПО, які потребують матеріальної допомоги від тих, хто справляється самостійно, було розроблено низку критеріїв, які закріплені у постанові Кабміну "Деякі питання виплати допомоги на проживання внутрішньо переміщеним особам" від 20.03.2022 №332.

Адвокатка пояснила, що наприклад, виплата не передбачена для тих осіб, які протягом трьох місяців перед зверненням придбали транспортний

засіб, що підлягає державній реєстрації (авто, мотоцикл, мопед) за умови, що такий транспортний засіб не старший за п'ять років.

"Якщо особа придбала авто 2014 року випуску, то їй має бути погоджено виплату допомоги", – сказала Воронкова.

Вона додала, що мопеди до цієї категорії не потрапляють, а мотоцикли підпадають за умови, що їхня вартість перевищує 13 розмірів прожиткового мінімуму для осіб, які втратили працездатність, на 1 січня року, з якого призначається допомога, тобто у 2025 році це – $2361 \cdot 13 = 30\,693$ грн.

За її словами є певні виключення, оскільки навіть придбавши транспортний засіб, внутрішньо переміщена особа буде мати право на допомогу.

Особи, які не будуть позбавлені виплат:

- ті, хто самостійно зібрав транспортний засіб;
- придбав транспортні засоби як особа з інвалідністю I та II групи;
- одержав безоплатно чи придбав на пільгових умовах через органи соціального захисту населення/одержані через благодійні організації, зокрема за рахунок грошової допомоги на придбання автомобіля;
- має транспортні засоби, які перебувають у розшуку у зв'язку з незаконним заволодінням або фізично знищені, що підтверджується відповідними документами;
- є батьками-вихователями дитячих будинків сімейного типу, багатодітними сім'ями та сім'ями з дітьми з інвалідністю, сім'ями з особами з інвалідністю I та II групи, які досягли 80-річного віку.

08.05.2025

24 Канал

https://24tv.ua/zakordon24/nimechchina-planuye-zminiti-politiku-shhodu-ukrayinskih-bizhentsiv_n2817337

Українці у Німеччині: які зміни чекають біженців найближчим часом

На третьому році повномасштабної війни українці, які проживають за кордоном, стикаються з новими викликами – багато країн переглядають свою політику щодо біженців. Зокрема, суттєві зміни готує і Німеччина.

Очікується скорочення соцвиплат і жорсткіші умови підтримки. Про це пише 24 Канал з посиланням на ексконсула України в Мюнхені, канцлера Українського вільного університету Дмитро Шевченко.

Німеччина перегляне умови для українців

У зв'язку зі значними змінами в політиці, громадяни України, які проживають у Німеччині під тимчасовим захистом, незабаром можуть зіткнутися зі скороченням соціальної підтримки.

Урядовці оголосили про плани зменшити фінансову допомогу не лише українцям, а й усім отримувачам соціальної допомоги по всій країні.

«Вони будуть стовідсотково згортати соціальну підтримку, і це було ясно і до виборів. Вони вже говорять про те, що українські шукачі захисту будуть утримувати менше соціальних виплат, буде більше штрафних санкцій за безробіття», – зазначив він.

Останніми роками політичний ландшафт Німеччини зазнав значних змін у бік посилення міграційної політики. У 2022 році Фрідріх Мерц, лідер Християнсько-демократичного союзу, розпалив суперечки, назвавши українських біженців "туристами на соціальній допомозі", що викликало широку реакцію.

Хоча Мерц публічно перепросив, позиція партії щодо посилення міграційного контролю та скорочення пов'язаних з ним витрат залишається непохитною.

Що зміниться для біженців у 2025-му

У рамках значної зміни політики новопризначений уряд під керівництвом Фрідріха Мерца має на меті скоротити щорічну кількість заявок на отримання притулку до рівня нижче 100 000.

Запропоновані адміністрацією заходи включають:

- збільшення кількості депортацій,
- призупинення програм возз'єднання сімей,
- посилення прикордонного контролю.

Мерц підкреслив, що інфраструктура країни намагається впоратися з поточними потребами. Очікується, що поточні переговори з сусідніми країнами сприятимуть впровадженню цих змін.

08.05.2025

24 Канал

https://24tv.ua/zakordon24/ukrayintsi-slovachchini-bizhentsiprineslichimalu-sumu-byudzhetu_n2817427

Словаччина більше заробила на біженцях, ніж витратила: скільки українці внесли у бюджет країни

Українці, які проживають за кордоном, дедалі більше інтегруються в країни перебування, активно шукаючи роботу, щоб задовольнити свої фінансові потреби. І багато з цих осіб отримують менше соціальних виплат, ніж сплачують податків.

Тому країни теж не страждають від перебування біженців. Наприклад, стало відомо, що біженці з України принесли бюджету Словаччини вдвічі більше, ніж витрати, понесені на їхню допомогу, пише 24 Канал.

Українці принесли чималу суму бюджету Словаччини

За даними Інституту фінансової політики, у Словаччині українці становлять 40% з понад 122 000 іноземних працівників, які працюють у країні.

Їхній внесок значно поповнив державні доходи, додавши торік 217 мільйонів євро у вигляді прибуткового податку, обов'язкових зборів та акцизів, включаючи ПДВ.

Водночас за цей період витрати на допомогу біженцям сягнули 98 мільйонів євро, які були спрямовані насамперед на проживання та освіту українських дітей. Примітно, що дві третини цих витрат були профінансовані шляхом фондів Європейського Союзу.

Урядовий аналіз вказує на те, що українські працівники могли б відіграти вирішальну роль у розв'язанні проблеми нестачі робочої сили в різних секторах економіки Словаччини.

06.05.2025

РБК-Україна

<https://www.rbc.ua/rus/news/dopomoga-vpo-pid-pitannnyam-hto-pereselentsiv-1746522325.html>

Допомога ВПО під питанням: хто з переселенців і коли може втратити виплати

Деякі переселенці в Україні можуть втратити грошову допомогу на проживання. Зокрема, це стосується тих, хто повернувся до покинутого місця проживання.

Про це повідомляє РБК-Україна з посиланням на пресслужбу Міністерства соціальної політики.

Виплат можуть позбавити ВПО, які:

- перебувають за кордоном понад 30 календарних днів поспіль без обґрунтованих причин, які підтверджуються документально (обґрунтованими вважаються причини, коли людина була у службовому відрядженні чи на стажуванні, перебувала на лікуванні або реабілітації, доглядала за хворою дитиною, оздоровлювала дитину та ін.);
- повернулися до покинутого раніше місця проживання.

У Мінсоцполітики наголошують, що більше інформації у конкретному випадку можна отримати в органі соцзахисту за місцем проживання чи перебування.

Крім того, є низка факторів, коли допомогу на проживання для переселенців можуть не призначити. Виплати не нараховуються, якщо за три місяці перед зверненням ВПО або член сім'ї:

- придбали новий транспортний засіб (з року випуску якого минуло менш як п'ять років), крім авто, які були придбані волонтерами та передані на потреби оборони країни;
- придбали на суму понад 100 тисяч гривень земельну ділянку, квартиру, будинок (крім житла, отриманого за рахунок державного чи місцевого бюджету);

- мають на депозитному банківському рахунку кошти у загальній сумі понад 100 тисяч гривень;
- придбали іноземну валюту (крім валюти, отриманої від благодійних організацій або придбаної для оплати медичних, соціальних, освітніх послуг), а також банківських металів на загальну суму понад 100 тисяч гривень;
- мають у власності житло, що розташоване на інших територіях ніж тих, де ведуться активні (можливі) бойові дії або які є окупованими, якщо таке житло має площу понад 13,65 квадратні метри на одного члена сім'ї.

07.05.2025

РБК-Україна

<https://www.rbc.ua/rus/news/vr-poyasnili-chomu-programu-evidnovlennya-1746622246.html>

У ВР пояснили, чому програму "єВідновлення" слід розширювати

Попри те, що за два роки роботи програмою "єВідновлення" успішно скористалися майже 100 тисяч родин, а загальна сума компенсацій нині складає вже 25 млрд гривень, вона не може вважатися успішною на 100% без розширення на знищене житло, розташоване на тимчасово окупованих територіях.

Про це повідомляє РБК-Україна з посиланням на коментар голови комітету ВР з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку і містобудування, очільниці партії "Слуга народу" Олени Шуляк.

Вона нагадала, що програма "єВідновлення" нині є однією з наймасштабніших успішно реалізованих державних програм підтримки громадян. Так, за два роки роботи отримали допомогу майже 100 тисяч родин, а загальна сума компенсацій складає 25 млрд гривень.

Шуляк підкреслила, що пріоритетною категорією отримувачів компенсації нині є внутрішньо переміщені особи, які втратили житло. Однак цю категорію потрібно розширювати, оскільки дуже багато громадян втратили житло, яке знаходиться на тимчасово окупованих територіях.

"Ми вже майже рік очікуємо на провадження цього компоненту від уряду. Ба більше, на це рішення очікують тисячі українських родин, які не просто втратили житло внаслідок російської агресії, але були змушені тікати від окупаційної влади на підконтрольні Україні території. Ці люди так само мають право на підтримку держави. У нас вже є навіть опція відбудувати будинок на власній земельній ділянці, але ми не даємо змоги людям придбати житло замість знищеного на ТОТ. Тому саме це буде абсолютно логічним і потрібним кроком", - наголосила Шуляк.

Вона нагадала, що на рівні законодавства для запуску цього етапу все вже давно готово, оскільки ця опція прописана на рівні базового закону, який регулює послугу "єВідновлення". Також був проведений успішний експериментальний проект у Мелітополі щодо таких компенсацій. Тому наразі очікують рішення Уряду.

Шуляк додала, що ще наприкінці 2023 року були проведені перші в Україні публічні консультації щодо вдосконалення послуги "єВідновлення". Тоді за їхнім підсумком вдалося зробити кілька важливих змін - громадянам дозволили подавати заяви через ЦНАПи, а також від кількох співвласників. Однак, підкреслила Шуляк, основним запитом під час консультацій був запит від громадян, чиє знищене житло знаходиться на ТОТ.

"Наголошу - нині ми бачимо, що більшість інформаційних повідомлень про пошкоджене або зруйноване житло надходить від громадян, чиї домівки розташовані на ТОТ. Тож наше завдання - дати їм можливість знайти нову домівку на підконтрольній Україні території. Можливість придбати там житло - важлива частина інтеграції ВПО у приймаючі громади", - зауважила Олена Шуляк.

Вона нагадала, нині для отримувачів послуги "єВідновлення" є кілька опцій:

- Виплата на ремонт пошкодженого житла до 200 тисяч грн.
- Виплата на ремонт для суттєво пошкодженого житла до 350 тисяч для ремонту квартир та до 500 тисяч для ремонту пошкоджених приватних будинків.
- Житловий сертифікат для придбання нового житла.
- Грошова виплата для будівництва приватного будинку на власній земельній ділянці.

"Загальна сума виплат по цим категоріям нині сягає 25 млрд гривень. Йдеться про компенсації у розмірі 9,8 млрд грн за пошкоджене житло і 15,2 млрд грн за знищене житло. Більше того, завдяки ухваленню у грудні 2024 року законопроекту №11028, який передбачає пріоритетне право на отримання компенсації за знищені об'єкти для певних категорій ВПО, таку виплату змогли отримати 4 тисячі українських родин. Але цього недостатньо", - зазначила Шуляк.

Наостанок вона додала, що Україна постійно працює над залученням міжнародного фінансування для функціонування програми "єВідновлення". Так, від Світового банку на компенсації по пошкодженому майну профінансовано \$210 млн. Додатково в 2025 році буде залучено ще понад \$82 млн/ Від Банку розвитку Ради Європи на компенсації по знищеному майну профінансовано 100 млн євро. Додатково в 2025 році буде залучено ще 100 млн євро. Ще одним потенційним джерелом фінансування програми "єВідновлення" повинні стати кошти прибутків від заморожених російських активів, вважає Олена Шуляк.

05.05.2025

Громадський простір

<https://www.prostir.ua/?news=mozhylyvist-otrymaty-bezkoshtovni-konsultatsiji-vid-ekspertiv-dlya-osib-z-invalidnistyu-veteraniv-vpo-rodyn-vijskovosluzhbovtiv-pidpryjemstv-pochatkivstv-volonteriv-studentiv-predstavnykiv-ho>

«ЕКСПЕРТ.УА»: стартує програма консультацій для ветеранів, ВПО, людей з інвалідністю та молоді

Благодійна організація «БФ «Магія добра», Кафедра соціально-трудових відносин та соціальної роботи Академії праці, соціальних відносин і туризму, Громадська організація «ПІДТРИМАЙ ГЕРОЇВ», Закарпатське обласне товариство осіб з інвалідністю, Громадська організація «ЄВРОПЕЙСЬКИЙ НАПРЯМ», Об'єднання «60 ОМБР Зниклі та полонені», Студія «ЛЕОН», ТОВ «Древко», Громадська організація «РЕГІОНАЛЬНЕ ГРОМАДСЬКЕ ОБ'ЄДНАННЯ «НАШ СВІТ» та незалежні експерти, в межах спільного проєкту «ЕКСПЕРТ.УА» оголошують набір на безоплатну програму з надання безкоштовних консультацій для осіб з інвалідністю, ветеранів, внутрішньо переміщених осіб, родин військовослужбовців, підприємців початківців, волонтерів, студентів, представників громадських організацій та освітніх закладів.

Про проєкт

«ЕКСПЕРТ.УА» — віртуальний консультаційний хаб, де кожен учасник може безкоштовно отримати професійні поради та підтримку експертів у різних сферах діяльності.

10.05.2025

NV.ua

<https://nv.ua/ukr/ukraine/events/vstup-2025-bez-nmt-yaki-ispiti-potribno-skladati-abituriyentam-z-okupaciji-ekspert-50512468.html>

За спрощеною системою. Юристка пояснює, якою є процедура вступу до українських вишів для абітурієнтів з окупованих і прифронтових територій

Цьогоріч вступники з прифронтових територій та тимчасово окупованих територій України зможуть вступати на бюджетну форму навчання до українських вишів за спрощеною процедурою, без складання національного мультипредметного тесту (НМТ).

В чому полягає спрощена система, які вступні іспити потрібно здавати, та як до них підготуватися, у інтерв'ю NV розповідає юристка-аналітикиня ГО Донбас СОС Тайя Аврам.

Хто може вступати за спрощеною системою?

Міністерством освіти і науки України передбачено два види квот для пільгових категорій, які планують здобувати вищу освіту. Квота-2 — це бюджетні місця, передбачені для вступників, які живуть в окупації або на території активних бойових дій, або перемістилися з них у рік вступу, тобто в 2025-му. За обсягом це або 40%, або 10% від загальної кількості бюджетних місць, які отримав університет.

40% — у тимчасово переміщених закладах вищої освіти, закладах вищої освіти Запорізької, Київської, Миколаївської, Сумської, Харківської та Чернігівської областей. Та 10%, але не менше одного місця — якщо йдеться про інші університети.

Читайте також: Здобуття вищої освіти: що потрібно знати про бакалаврат, магістратуру та аспірантуру

Така квота для вступників з окупації існувала не завжди. Лише у 2020 році було внесено Зміни до Закону України Про вищу освіту, чим передбачено можливість вступати за квотою не тільки з АР Крим, а і з ОРДЛО. Пізніше було знову внесено зміни до закону — так право на вступ за квотою поширилося на всі тимчасово окуповані території України.

Щороку перелік тих, хто саме може скористатися квотою-2, дещо змінюється. Відслідковувати такі зміни можна у Порядку прийому на навчання для здобуття вищої освіти, який затверджується МОН щороку. Цьогоріч місце проживання вступника має визначатися як окуповане, або як територія активних бойових у будь-який час в період з 1 червня по 30 вересня. Минулоріч місце проживання мало визначатися таким лише станом на 1 липня.

Сьогодні в Україні є і населені пункти, які не відносяться до території активних бойових дій, але фактично перебувають під постійними руйнівними обстрілами. Серед таких міст — Харків. Він відноситься до території можливих бойових дій, тому вступники звідти вже не можуть скористатися квотою-2.

В чому полягає ця спрощена система вступу для вступників з прифронтових та окупованих територій?

Вступники з прифронтових територій або з окупації можуть обирати, як саме їм вступати: за НМТ, чи за результатами вступних випробувань в університеті. Така пільга надається через те, що у окупації неможливо здати зовнішнє незалежне оцінювання (ЗНО), чи НМТ. Водночас, не всі можуть виїхати на підконтрольні Україні території спеціально для того, щоб його здати, або ж не мають потрібних документів, щоб зареєструватися на ЗНО.

Вступники з тимчасово окупованих або прифронтових територій можуть вступати на основі свідоцтва про народження. Договір про навчання необхідно укласти протягом трьох місяців — у той час, як інші вступники укладатимуть такий договір протягом двох тижнів. Інакше — наказ про відрахування.

Ще одна особливість полягає в тому, що під час подачі документів хлопці не мають надавати свій військово-обліковий документ (ВОД) —

враховано, що вони не можуть оформити його фізично, поки не виїдуть з тимчасової окупації. Інших хлопців з числа вступників на навчання без ВОД не зарахують.

Чи є обмеження для вступників з прифронтових територій та ТОТ?

Так. Наприклад, для вступу за спрощеною системою треба звертатися до освітнього центру Крим-Україна або Донбас-Україна, які діють як при державних, так і при приватних закладах освіти. Проте такі освітні центри функціонують не у всіх університетах чи коледжах. Але до самих освітніх центрів вступники можуть звертатися незалежно від того, на якій саме окупованій чи прифронтовій території вони перебувають.

Якщо у вступника немає українського свідоцтва про шкільну освіту, в такому разі подавати заяву на вступ він може лише до одного університету, тоді як інші вступники можуть обрати декілька закладів.

Яка кількість молоді проходить через освітні центри Крим-Україна та Донбас-Україна щороку?

МОН України оприлюднювало інфографіки з цифрами, які показують, скільки молодих людей вступили до українських вишів через освітні центри Донбас-Україна і Крим-Україна у певних роках. Так, наприклад, у 2018 році йшлося про 1749 осіб, а у 2017-му — про 1550. У 2023 та 2024 роках ми оцінювали кількість вступників з окупації загалом. Так, згідно зі спеціальною доповіддю Омбудсмана України, у 2023-му вступило 6516 людей, а у 2024-му — 11325.

Насамперед, надзвичайно складно пробитися в інформаційну бульбашку, в якій проживають люди в окупації. Проте і на прифронтових територіях не так багато людей знають, що можуть вступати до українських вищих навчальних закладів на бюджет без НМТ. Крім того, перед ними постають такі виклики як фінансове питання, а також — можливість виїзду.

Чи відрізняються умови вступу за спрощеною системою від минулорічних?

Базові речі, як-от вступ без посвідчувальних документів та документів про шкільну освіту, без НМТ, дистанційне складання вступних випробувань тощо, вже тривалий час залишаються незмінними. Але окупація та бойові дії тривають. А отже, система має враховувати реалії, в яких живуть такі сім'ї.

Згаданий вище термін у три місяці, який надається для укладання договору про навчання, станом на зараз вже не є достатнім, і його треба продовжувати ще мінімум на такий самий строк, зокрема через складнощі виїзду з окупації, а також — через неможливість укласти договір дистанційно без кваліфікованого електронного підпису (КЕП).

Після закриття гуманітарного коридору Колотилівка-Покровка виїзд на підконтрольну уряду України територію можливий лише через Білорусь або інші треті країни. Такий процес може потребувати оформлення документів: закордонного паспорту, «білого паспорту» для того, щоб іноземні прикордонники пропускали наших громадян. Проте оформлення самого лише закордонного паспорту в консульстві триває близько трьох місяців.

Серед особливостей такої вступної кампанії — можливість вступати без українських документів, що посвідчують особу, та про шкільну освіту. Чи мають у такому випадку вступники надавати інші, наявні на руках документи? Зокрема видані так званими ДНР та ЛНР?

Видані в окупації бойовиками документи подавати не потрібно, адже вони не мають юридичної сили та не визнаються в Україні.

У разі відсутності паспортного документа вступник подає своє свідоцтво про народження українського зразка. Попри те, що окупація українських територій Росією триває вже понад 10 років, серед вступників поки що немає дітей та молоді, які народилися би в період окупації та не мали б українського свідоцтва про народження. Проте якщо окупація триватиме і далі, у майбутньому це стане для нас новим викликом.

Що робити вступникам, які не мають українського документа про шкільну освіту?

Існує спеціальна процедура з отримання українського документа про середню освіту для вступників, які закінчили школу в окупації, проте хочуть надалі навчатися на підконтрольній уряду України території.

Для цього слід звернутися до освітніх центрів Крим-Україна або Донбас-Україна, після чого вступника направлять до спеціальної уповноваженої школи для проходження оцінювання. Необхідно буде подати освітню декларацію — її допоможуть написати в освітньому центрі, або безпосередньо вже у самій школі. За два дні вступник має скласти два іспити: з української мови та історії України. У разі успішного складання таких іспитів, школа замовить свідоцтво та направить його до освітнього центру.

Вступник, документ про середню освіту надається якому через цю процедуру, зможе отримати його на руки не раніше, ніж закінчить університет. Логіка полягає в тому, що цю процедуру було розроблено конкретно і виключно для вступу. Якщо людина з окупації хоче отримати шкільне свідоцтво, щоб йти працювати, процедура буде іншою й потребуватиме більше часу.

Чому важливим аспектом є збереження анонімності вступників з окупованих територій?

Це питання безпеки наших дітей і нашої молоді в окупації. У переважній більшості випадків, підготовка до вступу та сам вступ відбуваються таємно від сусідів та знайомих. Так, щоб ніхто не знав та не відстежив, зокрема і через інтернет. Росія не зацікавлена, щоб наші діти та молодь виїжджали з окупованої території та територій РФ на підконтрольні Україні території.

Крім того, вступники можуть мати родичів, які залишаються проживати в окупації. Важливо розуміти, що серед предметів, які вивчатимуть студенти в Україні, можуть бути ті, які визнаються Росією як русофобські, або ж нібито сприяють поширенню агресії проти неї. Серед шкільних предметів це — Захист України, серед університетських — БЗВП.

Які вступні випробування потрібно буде здавати вступникам з тимчасово окупованих територій у 2025 році?

Йдеться про такі випробування: українська мова; математика; історія України; іноземна мова, або біологія, або фізика, або хімія, або географія — на вибір вступника.

Як правило, бали з української мови та історії України перезараховують зі шкільного свідоцтва. Немає значення, чи будуть ці предмети в додатках до шкільних атестатів, виданих російськими бойовиками так званих ДНР та ЛНР, дже Україна не визнає такі документи і предмети з них перезараховані не будуть.

Натомість, як вже зазначалося вище, вступникам треба буде отримати шкільне свідоцтво українського зразка. Для цього освітній центр направляє вступників до уповноваженої школи. Там вони складають іспити з української мови та історії України. Ці бали потім перезараховують в університеті, вступникові ж лишається скласти іспити з математики та предмету за вибором для вступу.

Що, якщо у вступника буде недостатній рівень знань з цих предметів через обставини, пов'язані з війною?

У суспільстві побутує міф, нібито вступників з окупації беруть на навчання до українських вишів, та не відраховують, навіть якщо рівень знань є недостатнім. Насправді це так. Вимоги до таких студентів такі ж, як і до інших: вони мають закривати сесії, складати вступні та випускні іспити, писати дипломні роботи. А недобір конкурсного балу на вступному іспиті може стати серйозною проблемою.

Сім'ї в окупації та на території активних бойових дій розглядають вступ як шанс для їхньої дитини виїхати з-під обстрілів та власне окупації у більш безпечне місце. Це можливість не лише отримати освіту, але і забезпечення житлом — безкоштовно, або зі знижкою у гуртожитку, їжею, академічною або соціальною стипендією.

Вступників, які провалють іспит, не зараховують на навчання, тож вони будуть змушені повторювати спроби вступу наступного року, або ж шукати альтернативні шляхи для планування свого життя.

Підготовка до вступних іспитів — це велике питання, на яке державі слід звернути окрему увагу. В контексті окупованих територій це питання — критичне. Адже одна справа — готуватися до вирішення задач з математики та фізики, а інша — вивчати українську мову та історію України, проживаючи на окупованих ворогом територіях. Мову доводиться вивчати самостійно в оточенні, де вже довго побутує виключно російська — не слід забувати, що окупація деяких територій триває понад 10 років, тож деякі школярі могли чути українську лише колись давно, у дитинстві. Історія нашої України ж у Росії й узагалі вважається русофобським предметом.

Раніше, у 2021 році, в Україні діяли спеціальні підготовчі курси зі стипендіальним забезпеченням для вступників з окупації. Ці курси були державним пілотним проєктом великої програми Реінтеграція молоді з тимчасово окупованих територій України.

Проте у 2025 році підготовчі курси — це соціальні проєкти, а не державні. Наприклад, дистанційно допомагають ВПО та школярам в окупації готуватися до вступу ГО ЗНОВУ.

05.05.2025

ТРИБУН

<https://tribun.com.ua/uk/120062-pereselentsjam-iz-sumskoi-oblasti-nadajut-pritulok-u-mirgorodi-na-poltavschini>

Переселенцям із Сумської області надають притулок у Миргороді, на Полтавщині

У одному з санаторіїв Миргорода Полтавської області пропонують комфортні умови проживання та іншу допомогу для внутрішньо переміщених осіб із Сумщини.

Про це повідомляє Департамент соціального захисту Сумської міської ради.

Державне некомерційне підприємство "Миргородський санаторій «Слава»", відповідно до постанови Кабінету Міністрів України №1555 від 31 грудня 2024 року "Деякі питання реалізації експериментального проєкту з тимчасового розміщення та підтримки деяких категорій осіб з числа внутрішньо переміщених осіб, які перебувають у складних життєвих обставинах" (яка діє до 31 грудня 2025 року), є учасником експериментального проєкту з надання окремих соціальних послуг:

- підтримане проживання;
- надання притулку;
- соціальна адаптація.

Отримати вказані соціальні послуги в санаторії можуть внутрішньо переміщені особи з числа осіб похилого віку та осіб з інвалідністю.

ВПО пропонують комфортні умови проживання, підтримане проживання, надання притулку в складних життєвих обставинах, соціальну адаптацію та підтримку, кваліфіковану допомогу, дієтичне, здорове 3-разове харчування, можливість спілкування, допомога у вирішенні соціальних питань.

Визначення соціальних послуг встановлюється Департаментом соціального захисту Сумської міської ради на підставі відповідних документів, поданих переселенцями із числа осіб похилого віку та осіб з інвалідністю.

08.05.2025

ТРИБУН

<https://tribun.com.ua/uk/120139-u-kievi-vidkrito-gurtozhitki-dlja-pereselentsiv-xto-mozhe-zaselitisja>

У Києві відкрито гуртожитки для переселенців: хто може заселитися

Лисичанська влада у співпраці з Українським державним університетом ім. М. Драгоманова надає можливість поселення для внутрішньо переміщених осіб у гуртожитках Києва.

Про це повідомила Лисичанська МВА.

Для заселення в гуртожитках №6 та №8 закладу освіти доступні 500 ліжкомісць, станом на кінець квітня.

Проживання організовано за блочною системою: кожен блок складається з двох кімнат: однієї 2-місної та однієї 3-місної. У кожному блоці є духова кімната та вбиральня. Крім того, на першому поверсі знаходиться пральня.

09.05.2025

ТРИБУН

<https://tribun.com.ua/uk/120160-u-misti-xust-scho-na-zakarpatti-gotujut-zhitlo-dlja-pereselentsiv>

У місті Хуст, що на Закарпатті, готують житло для переселенців

У місті Хуст Закарпатської області відкриють місце тимчасового перебування для тих, хто рятується від війни.

Про це повідомляє Гуманітарна місія "Проліска".

В організації зазначили, що вони планомірно працюють над тим, аби збільшити кількість закладів для поселення ВПО на Закарпатті. Один з проєктів команда реалізує в місті Хуст. Завдяки фінансуванню Гуманітарного фонду для України є можливість перетворити гуртожиток одного з навчальних закладів на сучасний та затишний об'єкт - Місце тимчасового перебування.

Зараз тут ведуться активні ремонтні роботи і вже скоро зможуть заселитися українці, евакуйовані із прифронтових та прикордонних регіонів.

Гуртожиток розрахований на 185 місць. А загалом у 2025 році на Закарпатті планують створити 7 таких об'єктів з ремонтом у 17 млн грн. І ще понад 5 млн грн планують витратити на закупівлю туди сучасних меблів та техніки.

09.05.2025

ТРИБУН

<https://tribun.com.ua/uk/120166-ponad-30-tisjach-vpo-jaka-situatsija-z-pereselentsjami-v-sumax>

Понад 30 тисяч ВПО: яка ситуація з переселенцями в Сумах

У Сумах проживають 33 408 офіційно зареєстрованих переселенців. Тих, хто рятується від війни, влаштовують до гуртожитків, сприяють працевлаштуванню та допомагають гуманітарною й безкоштовною їжею.

Про це повідомили в Департаменті соціального захисту населення Сумської міської ради.

Протягом тижня працівники Департаменту прийняли 608 внутрішньо переміщених осіб, з них 323 людини надали документи для отримання допомоги на проживання.

"Із загальної кількості взятих на облік ВПО – 88% із прикордонних громад Сумського району (246 осіб). Всього на обліку 33 408 переселенців, з них 19 884 – мешканці прикордонних громад Сумського району. Кількість переселенців, які стали на облік по нашій громаді, збільшилась на 170 осіб в порівнянні з минулим звітним періодом", – йдеться в повідомленні.

Щодня працівники здійснювали прийом евакуйованого населення в рамках заходів з евакуації, які проводяться Сумською районною військовою адміністрацією: зареєстровано 153 евакуйованих, які залишилися проживати на території громади (серед них 24 – зареєстровані повторно). Прийнято документи для оформлення допомоги на проживання ВПО від 112 людей.

84% від всіх евакуйованих – це мешканці Краснопільської та Миропільської громад.

Здійснено визначення та оцінка потреб 159 внутрішньо переміщених осіб. Відповідно до проведеного аналізу, першочерговою потребою переселенців є житло (70% винаймають житло, 26% – живуть у рідних чи знайомих, 4% (6 осіб) – не мали місця для проживання та їх влаштовано до гуртожитків); всі виявили потребу в гуманітарній допомозі (продукти харчування, засоби гігієни, з яких 132 особи отримали продуктові набори та 4 особи – гігієну); 9% осіб (15 людей) працездатного віку зацікавлені в перекваліфікації та професійній підготовці.

З метою сприяння внутрішньо переміщеним особам в професійній інтеграції в Просторі для ВПО в Департаменті для 16 переселенців, які попередньо виявили відповідне бажання та потребу, організована та проведена зустріч з працівниками служби зайнятості та Державного навчального закладу "Сумський центр професійно-технічної освіти державної служби зайнятості". Як результати проведеної роботи у сприянні в працевлаштуванні – є взяття на облік службою зайнятості 12 переселенців, з яких троє – вже працевлаштовані.

У Сумах сприяють забезпеченню житлом. 6 людей з Юнаківської та Краснопільської громад вдалося влаштувати до гуртожитків навчальних закладів. Наразі в гуртожитках проживають 229 осіб, з них 114 - на безоплатній основі.

Крім того, забезпечено безоплатним харчуванням внутрішньо переміщених осіб та соціально незахищених верств населення в рамках проєкту "Foodtruck – їжа без кордонів". За минулий тиждень забезпечено їжею 998 людей.

11.05.2025

ТРИБУН

<https://tribun.com.ua/uk/120189-u-pereselentsiv-vimagajut-onovleni-dovidki-vpo-scho-pro-tse-vidomo>

У переселенців вимагають оновлені довідки ВПО. Що про це відомо?

Вимоги про так звані "оновлені довідки ВПО" є неправомірними та суперечать діючому законодавству.

Про це заявляють юристи в телеграм-каналі "Юридична допомога «Право на захист»".

Так, за словами правозахисників, у деяких переселенців вимагають оновлені довідки ВПО для безкоштовного харчування дітей в садочках.

Однак Закон України "Про внесення змін до деяких законів України щодо забезпечення безкоштовним харчуванням дітей внутрішньо переміщених осіб", встановлює, що діти з числа внутрішньо переміщених осіб чи діти, які мають статус дитини, яка постраждала внаслідок воєнних дій і збройних конфліктів, та навчаються у загальноосвітніх навчальних закладах незалежно від підпорядкування, типів і форми власності, забезпечуються безкоштовним харчуванням.

Довідка діє безстроково, крім випадків, передбачених статтею 12 Закону та абзацом восьмим цього пункту.

Відповідно до ст. 12 Закону України "Про забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб", підставою для скасування дії довідки про взяття на облік внутрішньо переміщеної особи та внесення відомостей про це в Єдину інформаційну базу даних є обставини, за яких ВПО, зокрема:

- повернулася до покинутого місця постійного проживання;
- залишила місце реєстрації довідки ВПО (тимчасове помешкання) на понад 60 днів;
- виїхала на постійне місце проживання за кордон.

Наприклад, довідка, видана до 20 червня 2016 року, яка не скасована і строк дії якої не закінчився, є дійсною та діє безстроково, крім випадків, передбачених статтею 12 Закону.

"Якщо у закладі освіти (садочок, школа) вимагають оновлені довідки ВПО - це є неправомірною вимогою адміністрації. Вимагайте, аби даний запит

був оформлений у письмовому вигляді, отримуйте його та звертайтеся до нас",
- наголошують юристи.

Регіональні

06.05.2025

Суспільне Кропивницький

<https://suspilne.media/kropyvnytskyi/1010467-amariupol-poruc-z-tobou-na-kirovogradsini-pracuvatime-mobilnij-proekt-dla-pereselenciv/>

"ЯМаріуполь. Поруч з тобою": на Кіровоградщині працюватиме мобільний проєкт для переселенців

8 травня в місті Олександрія Кіровоградської області працюватиме мобільна група проєкту "ЯМаріуполь. Поруч з тобою". Маріупольцям, що проживають в громаді, роздаватимуть гуманітарну допомогу та проводитимуть консультації.

Про це Суспільному розповіла представниця центру "ЯМаріуполь" у Кропивницькому Олена Прохорова.

За попередніми розрахунками, сказала, в Олександрії проживає 70 родин із Маріуполя.

"Робимо це, аби люди, які не проживають у Кропивницькому, теж могли отримати наші послуги. Зареєструвалась 21 сім'я".

Олена Прохорова розказала, що маріупольці, крім гуманітарної допомоги, зможуть отримати консультації щодо соціальних послуг, оформлення документів, медичної допомоги, психологічної підтримки, а також подати заявку на отримання соціального житла, на оздоровлення у центрах "ЯМаріуполь. Родина", які розташовані у Вінниці, Моршині й Трускавці та у дитячий табір "Артек".

"Також буде допомога куратора культури, тобто ми будемо знайомитися з місцевими організаціями, з музеями, театрами".

У складі мобільної групи працюватимуть:

- керівник центру "ЯМаріуполь";
- адміністратор центру надання адміністративних послуг;
- помічник ветерана;
- адміністратор центру "ЯМаріуполь";
- куратор культурних проєктів;
- психолог;
- медична сестра.

Для отримання допомоги необхідно зареєструватися та мати документи:

- реєстрацію у місті Маріуполь або на території Маріупольського району;
- паспорт;
- ідентифікаційний код;

- довідку переселення;
- за наявності, документи, що підтверджують право на пільги.

07.05.2025

Суспільне Кропивницький

<https://suspilne.media/poltava/1012225-u-globinomu-na-poltavsini-vidkrili-onovlenij-gurtozitok-dla-vpo/>

У Глобиному на Полтавщині відкрили оновлений гуртожиток для ВПО

У місті Глобине Кременчуцького району завершили реконструкцію гуртожитку для внутрішньо переміщених осіб. Роботи провели в рамках проєкту соціального житла за рахунок Фонду ліквідації наслідків збройної агресії РФ та місцевого бюджету, а також гуманітарної допомоги благодійників.

"Головне — початок: це було житло для ВПО. Це один із тих проєктів, що ми допомогли облаштувати — з фіранками, з кухнею, з меблями, бо нам дуже подобався початок цього проєкта", — розповіла співзасновниця організації "MoveUkraine".

Реконструкцію житла для переселенців розпочали в листопаді 2023 року.

"Колись це був гуртожиток для працівників нашого підприємства, зокрема Глобинського цукрового заводу. Потім він перейшов у комунальну власність, і зараз за рахунок грантових коштів ми відбудували гуртожиток, який налічує 21 кімнату і може вмістити 42 особи. Площа цього гуртожитку — 1300 квадратних метрів, він повністю готовий прийняти нових мешканців", — продовжив заступник міського голови Глобиного Олег Леднік. Нині в новому гуртожитку вже проживає до десяти переселенців.

"Це дуже гарно, що наші люди, яким нікуди йти, які виїхали з рідного міста майже з однією валізою, рятуючи з собою тварин, вивозячи дітей, потрапили в таке гарне місто, як Глобине. А коли ти знаєш, що в тебе є хоч якийсь прихисток, ти знаєш, де можеш прихилити голову, ти знаєш, де можеш помити руки, що це твоє ліжко — ти впливаєшся в громаду, стаєш активним мешканцем цієї громади і вже сплачуватимеш сюди податки. Ти будеш відчувати себе необхідним — і вкрай, ну, вкрай необхідним. Діти багатьох переміщених осіб відвідують школи. Діти відвідують дитячі садочки. Переміщені особи працюють на місцевих підприємствах", — розповіла переселенка Меліта Звігільська.

Як зазначив тимчасово виконувач обов'язків голови Полтавської ОВА Володимир Когут, подібні проєкти планують реалізувати й в інших громадах області.

"У Полтаві буде реалізовуватись проєкт, я впевнений у цьому, — це соціальне житло, велике будівництво, нове, так зване, для ВПО. Це шість п'ятиповерхових багатоквартирних будинків, орієнтовно на 2 000 осіб

населення. Мається на увазі за заселенням. Це одно- та двокімнатні квартири, де будуть проживати ВПО", — додав т.в.о. голови Полтавської ОВА Володимир Когут.

Загалом на реконструкцію гуртожитку спрямували близько 14 мільйонів гривень із фонду ліквідації наслідків збройної агресії з боку РФ та бюджету громади.

09.05.2025

Суспільне Кропивницький

<https://suspilne.media/dnipro/1013967-u-biblioteci-dnipra-vidkrili-prostir-dla-ditej-pereselenciv/>

У бібліотеці Дніпра відкрили простір для дітей-переселенців

У бібліотеці Дніпра, що розташована на вулиці Щепкіна, відкрили простір для дітей-переселенців, аби сприяти їхній соціалізації. У приміщенні встановили нові меблі, є настільні ігри та книги, матеріали для проведення майстер-класів.

Проект реалізували за підтримки БФ "РОКАДА", Гуманітарного фонду для України та міськради. Як розповіла Суспільному координаторка дніпровського осередку фонду Катерина Олександрова, книгарню обрали через близьке розташування з шелтером, де проживають внутрішньо переміщені особи.

"Важливо, щоб в нинішній ситуації люди будували зв'язки. Ми спеціалізуємося на підтримці місць тимчасового проживання переселенців. Вони повинні не лише проживати в гідних умовах, а й мати місця для соціалізації та дозвілля", — сказала вона.

За словами завідувачки бібліотеки Галини Сохацької, у приміщенні бібліотеки розташовані також кілька творчих гуртків. Зокрема театральна студія, творчий простір "Територія гри", паперкрафт.

"Наша книгарня сучасна. Ми намагаємося задовольнити потреби всіх читачів. До нас приходять родини з Донеччини та навіть відзначають свята", — розповіла вона.

На відкриття простору прийшли й учні ліцею №36. Класна керівниця 6 класу Тетяна Міщенко зазначила: простір надихає дітей до читання, можна поєднувати як навчання, так і розваги.

Координаторка благодійного фонду додала, що у просторі працюватимуть психолог та соціальний працівник.

11.05.2025

Суспільне Кропивницький

<https://suspilne.media/zaporizhzhia/1006475-dopomoga-vpo-u-zaporizzi-so-zminilosa-za-tri-roki-povnomasstabnoi-vijni/>

Допомога ВПО у Запоріжжі: що змінилося за три роки повномасштабної війни

Від початку повномасштабного вторгнення Запорізька область прийняла майже 1,5 мільйона людей. З них – понад 150 тисяч залишилися в обласному центрі. Переселенців забезпечували житлом, їжею, одягом та виплачували щомісячну грошову допомогу.

Як змінилася підтримка ВПО у Запоріжжі – дізналися кореспонденти Суспільного.

За три роки повномасштабної війни в Україні кілька разів змінювали правила надання грошової допомоги ВПО: в листопаді 2023 та у березні 2024. Відтоді її почали призначати лише людям вразливих категорій, розповіла заступниця начальника відділу прийому громадян управління соціальної підтримки населення Валентина Івлєва:

"Наразі виплати призначаються всім, хто вперше перемістився з території окупованих, або де ведуться бойові дії, або можливе проведення бойових дій, але вони повинні відповідати певним категоріям майнового плану. Виплати призначаються на 6 місяців, а далі продовжуються вже саме певним категоріям".

Також переселенці можуть отримати субсидію на оренду житла. Її розмір визначається індивідуально для кожної родини, зазначила заступниця начальника Пенсійного фонду в області Вікторія Терещенко:

"Залежить від сукупного доходу родини, від кількості членів домогосподарства, та вартості оренди житла. Субсидія надається для ВПО, які не мають власного житла, також це переселенці, в яких майно постраждало, воно пошкоджене або зруйноване. І ці ВПО сплачують за оренду житла понад 20% свого сукупного доходу. Але крім цього, вони не мають отримувати допомогу на прожиття та не мають бути учасниками програми "Прихисток".

Допомагали ВПО й продуктовими наборами. Зокрема, переселенцям з Гуляйпільської громади, які нині живуть у Запоріжжі, видають їх і нині, розповідає начальник міської військової адміністрації Сергій Ярмук.

"Ми співпрацюємо з різними благодійними фондами, які надають нам цю допомогу і ми їм по телефону попередньо продзвонюємо, що на такий-то час, день підійдіть будь-ласка сюди в міську раду".

07.05.2025

zaholovok.com.ua

<https://zaholovok.com.ua/pereselentsi-na-zakarpatti-mozhut-otrymaty-hrant-u-5-tys-yevro-na-rozvytok-biznesu>

Переселенці на Закарпатті можуть отримати грант у 5 тис. євро на розвиток бізнесу

Переселенці, які вже є власниками бізнесу, або тільки планують розпочати власну справу можуть отримати до 5 тисяч євро гранту на обладнання та матеріали. Заявку на участь можуть подати українці, які мають статус ВПО після 24 лютого 2022 року та наразі живуть на Закарпатті, Івано-Франківщині та Львівщині.

Як повідомили у Caritas Czech Republic, грант на започаткування чи розвиток власної справи можуть отримати переселенці, які займаються (чи планують займатися) виробництвом продукції з дерева, глини, воску, текстилю і т.д., а також надають сервісні послуги, наприклад прибирання, догляд за будинками, газонами, тваринами, фітнес і персональні тренування, сфери краси, ІТ і ремонту техніки.

«Заохочуємо до участі підприємців, чий бізнес був пошкоджений внаслідок бойових дій та жінок-підприємниць, які вимушені були релокувати свій бізнес», – додають у Caritas Czech Republic.

Грант можуть отримати повнолітні переселенці, які мають статус ВПО після 24 лютого 2022 року, які проживають та здійснюють підприємницьку діяльність (чи планують почати власну справу) на Закарпатті, Івано-Франківщині, Львівщині.

Грантові кошти не можуть бути використані для: оплати праці, оренди, ремонтів, логістики, маркетингу, програмного забезпечення чи інших витрат — лише для погоджених Caritas Czech Republic закупівель. Не приймаються заявки від бізнесів, що займаються перепродажем товарів або послуг.

07.05.2025

Молодий буковинець

https://molbuk.ua/chernovtsy_news/336756-u-selakh-na-bukovyni-oblashtovuut-prymishchennia-dlia-potreb-vpo.html

У селах на Буковині облаштовують приміщення для потреб ВПО

У селах Іспас та Черногузи Вижницької громади тривають роботи з реконструкції приміщень для потреб тимчасового проживання внутрішньо переміщених осіб.

Про це повідомляє Департамент капітального будівництва Чернівецької ОДА.

Як зазначається, у будівлі в селі Іспас працівники підрядної організації здійснили демонтажні роботи у внутрішніх приміщеннях та підготували отвори для встановлення дверей. Також встановили нові перегородки стін та поштукатурили стіни підвального приміщення. Наразі тривають електромонтажні роботи, а також здійснюється демонтаж підлогового покриття.

А от в будівлі у селі Черногузи будівельники влаштовують стяжки, проводять роботи з влаштування обрешітки, штукатурять внутрішні стіни та влаштовують фундаменти.

Вартість робіт становить майже 20 мільйонів гривень. Реконструкція триватиме до серпня 2025 року. Роботи буде виконувати ПП "ЮС-БУДІНВЕСТ", яке зареєстроване у селі Глиниця.

"Якщо буде фінансування, зокрема гранти, і роботи йтимуть швидко та якісно, то всі будівельні роботи вдасться завершити, і вже скоро у відремонтовані будівлі зможуть заселитися переселенці", - йдеться у повідомленні.

06.05.2025

6262

<https://www.6262.com.ua/news/3941714/ak-pracuut-gumanitarni-habi-dla-pereselenciv-z-donccini-dopomoga-konsultacii-ta-pidtrimka-vpo>

Як працюють гуманітарні хаби для переселенців з Донеччини: допомога, консультації та підтримка

Гуманітарні хаби продовжують надавати всебічну підтримку переселенцям з Донеччини.

Як повідомляє Донецька ОДА, сьогодні в Україні функціонує 95 гуманітарних локацій у 19 областях, де обслуговується понад 233,8 тисяч переселенців з Донеччини, серед яких 47 тисяч дітей. Завдяки співпраці з міжнародними, громадськими організаціями та благодійними об'єднаннями, з початку поточного року вимушені переселенці отримали значну матеріальну допомогу.

Види наданої допомоги

З початку року внутрішньо переміщеним особам з Донецької області було надано:

- 137,8 тисяч продовольчих наборів
- 18,9 тисяч одиниць непродовольчих товарів (гігієнічні набори, побутова хімія, одяг, взуття, постільна білизна, ковдри, обігрівачі, повербанки)
- 32,9 тисяч одиниць медичних та інших виробів (підгузки, ліки, вітаміни, засоби реабілітації, інвалідні візки, дитячі візочки)

Консультаційні та соціальні послуги

Окрім матеріальної допомоги, хаби надають широкий спектр консультаційних послуг. З початку року евакуйовані мешканці Донеччини отримали:

- 1,3 тисячі консультацій із соціальних питань, пенсійного забезпечення та працевлаштування
- 7,6 тисяч консультацій з юридичних питань
- 9,6 тисяч консультацій щодо медичної допомоги
- 500 консультацій з ментального здоров'я
- 9,4 тисячі психологічних консультацій та тренінгів.

Освітні та розважальні заходи

Важливим аспектом роботи гуманітарних хабів є проведення різноманітних заходів для переселенців:

- 1,2 тисячі освітніх та навчальних заходів
- 2 тисячі культурно-розважальних заходів
- 500 спортивних заходів

Партнери

Гуманітарна допомога надається за підтримки численних міжнародних та українських організацій, серед яких MOM, Global Empowerment Mission, Міжнародний комітет порятунку, ЮНІСЕФ, Фонд Ріната Ахметова, Карітас та багато інших.

08.05.2025

ОстроВ

<https://www.ostro.org/news/tsentr-zhyttyestijkosti-dlya-pereselentsiv-z-luganskoyi-oblasti-rozpochav-robotu-v-rivnomu-i519989>

Центр життєстійкості для переселенців з Луганської області розпочав роботу в Рівному

"У Рівному відкрито Центр життєстійкості для ВПО з Луганщини", - повідомив начальник Луганської ОВА Олексій Харченко в Телеграм 8 травня.

"У рамках робочої поїздки до Рівненщини разом із головою Рівненської облдержадміністрації Олександром Ковалем взяв участь у відкритті Центру життєстійкості Біловодської селищної військової адміністрації. Для Луганщини проєкт зі створення Центрів життєстійкості є вкрай необхідним. Люди знервовані, знедолені – їм дуже важливе спілкування між собою. Луганчани, на жаль, мають балансувати між тим, щоб інтегруватися у приймаючу громаду, і не втратити свою регіональну ідентичність", - зазначає Харченко.

Наразі шість громад Луганської області стали учасницями пілотного проєкту Міністерства соціальної політики за підтримки ПРООН.

"Це вже третій такий центр для луганчан - першими були Лисичанська та Нижньодуванська громади. Проєкт реалізується у співпраці із рівненським

"Центром інтеграції", який є надавачем комплексної соціальної послуги", - сказано в повідомленні.

В команді "Центру інтеграції" працюють соціальний менеджер, який здійснює загальний прийом та перенаправлення людини до необхідного фахівця; психолог, що проводить індивідуальні та групові консультації, надає первинну психологічну підтримку; фахівець із соціальної роботи, який оцінку потреб ВПО та складає відповідну дорожню карту, веде особові справи переселенців. Усі фахівці також є ВПО, тож усі проблеми, над якими доведеться працювати, їм знайомі з власного досвіду.

08.05.2025

Патріот Донбасу

<https://donpatriot.news/do-5-tysyach-yevro-na-vlasnu-spravu-granty-dlya-vpo-u-troh-oblastyah>

До 5 тисяч євро на власну справу: гранти для ВПО у трьох областях

Переселенці, які зараз проживають на Закарпатті, Івано-Франківщині та Львівщині та отримали статус ВПО після 24 лютого 2022 року, мають можливість отримати до 5 тисяч євро у вигляді гранту. Ці кошти можна використати для придбання необхідного обладнання та матеріалів як для діючого, так і для нового бізнесу.

Про це повідомляє "Заголовок".

Як повідомили у Caritas Czech Republic, грант на започаткування чи розвиток власної справи можуть отримати переселенці, які займаються (чи планують займатися) виробництвом продукції з дерева, глини, воску, текстилю і т.д., а також надають сервісні послуги, наприклад прибирання, догляд за будинками, газонами, тваринами, фітнес і персональні тренування, сфери краси, ІТ і ремонту техніки.

«Заохочуємо до участі підприємців, чий бізнес був пошкоджений внаслідок бойових дій та жінок-підприємниць, які вимушені були релокувати свій бізнес», – додають у Caritas Czech Republic.

Грант можуть отримати повнолітні переселенці, які мають статус ВПО після 24 лютого 2022 року, які проживають та здійснюють підприємницьку діяльність (чи планують почати власну справу) на Закарпатті, Івано-Франківщині, Львівщині.

Грантові кошти не можуть бути використані для: оплати праці, оренди, ремонтів, логістики, маркетингу, програмного забезпечення чи інших витрат — лише для погоджених Caritas Czech Republic закупівель. Не приймаються заявки від бізнесів, що займаються перепродажем товарів або послуг.

06.05.2025

Східний Варіант

<https://v-variant.com.ua/kharchenko-rozpoviv-iak-vyrishuietsia-dlia-vpo-problema-vidsutnosti-luhanskoi-oblasti-v-natsionalnomu-demografichnomu-reiestri/>

Харченко розповів, як вирішується для ВПО проблема відсутності Луганської області в Національному демографічному реєстрі

Пріоритетом для Луганської ОВА залишається є забезпечення житлових прав внутрішньопереміщених осіб з Луганщини, підтримка і нарощування соціальних програм підтримки ветеранів наших, оздоровлення дітей.

Як передає Східний Варіант, про це в ефірі телемарафону на Суспільному розповів новий голова Луганської ОВА Олексій Харченко.

Все, що стосується наших людей, є пріоритетом для роботи нашої адміністрації, зазначив голова Луганської ОВА.

Є проблема відсутності Луганської області в Національному демографічному реєстрі, це усяднює значно чисто формальне визнання людей невимушеним переселенцем, але проблему вирішують, запевнив Олексій Харченко:

"Так, дійсно, ця проблема існує, але слід зауважити, що питання не в демографічному реєстрі, а в тому, що до територій, які були окуповані у 2014 році, і ті громади не утворили свої власні реєстри. І в 2016 році від Державної міграційної служби (ДМС) були делеговані повноваження до місцевих органів самоврядування щодо процедури реєстрації. Ну і відповідно громади, які тимчасово залишилися в окупації 2014 року, просто наразі, на той момент не мали просто фізичну змогу ці реєстри утворювати. Тому військова адміністрація наша займається консультаціями з ДМС Луганської області, з Державною міграційною службою, ми підготовували пропозиції щодо повернення знов таких делегованих повноважень з територій, які окуповані з 2014 року до ДМС. І це має бути таким першим кроком, який зрушить цю проблему з місця", - пояснив очільник.

08.05.2025

Східний Варіант

<https://v-variant.com.ua/u-pavlohradi-pratsiuie-tranzytnyy-punkt-evakuatsii-dlia-zhyteliv-donechchyny/>

У Павлограді працює транзитний пункт евакуації для жителів Донецчини

Евакуація з Донецчини триває. Волонтери і служби допомагають жителям регіону дістатися через транзитні пункти до більш безпечних регіонів України.

Як повідомляє Східний Варіант, про це розповіли жителі Донеччини в сюжеті телекомпанії Орбіта.

"З того року світла немає, ні води, ні зв'язку, ні електрики. Постійні бомбардування. Днів 6 тому вже все, вже повністю все зруйнувало. Останній будинок там вже, перестала приїжджати гуманітарна допомога. Подзвонив на "102", приїхали, забрали, привезли сюди", - розповідає на пункті евакуації переселенець з Мирнограда на Донеччині, Володимир.

Тільки коли в наслідок ворожого обстрілу будинок Володимира був зруйнований, він зрештою зважився на евакуацію.

Ольга Валентинівна, з Покровська. Жінка до останнього жила в багатоповерхності на мікрорайоні Сонячний. І там пережила найважливу в своєму житті зиму.

"Я в квартирі сиділа до останнього, скажу чесно, не виходила, не влазила в підвал. Мінус 10 температура в квартирі. Ні вікон, балкон шкереберть. Буржуйки не було, ми не ставили в квартирі буржуйку. Готували на мангалі поїсти, чайок. Готували все, варили на вогнищі. Зігріватися як, під ковдру з головою. Вилазити було страшно. Я кажу, поп'єш ввечері, залишаються залишки, чай, кава. Все, на ранок - лід".

Через кілька днів після евакуації будинок пані Ольги потрапив під ворожий удар. Під'їзд, в якому жила жінка, зруйновано вщент.

Родичів, у яких можна було оселитися в межах України, у жінки - немає. Покровчанка чекає безкоштовне переселення від держави.

Евакуація цивільного населення триває. Щодня до транзитного пункту в Павлограді волонтери привозять людей з фронтових міст Донеччини.

"Евакуація продовжується, транзитний пункт працює. Кожен день по-різному, іноді буває і 30 людей, іноді буває і 120 людей. Люди їдуть з Костянтинівки, з Краматорська, їдуть люди зі Слов'янська, вивозять людей з Покровська. На сьогоднішній ранок на пункті було 37 людей і 9 з них поїдуть на розселення на Хмельниччину, а також люди їдуть до рідні", - розповідає заступниця Новогродівського міського голови, координаторка від Донецької ОВА Алла Рябцева.

Напередодні до транзитного пункту евакуювали сімох жителів Покровської громади – з Гришеного та самого Покровська. На евакупункті переселенці отримують гуманітарну, а за необхідності також психологічну та юридичну допомогу.

Транзитний пункт у Павлограді з моменту відкриття прийняв понад 12,5 тисяч осіб, з них майже 5,5 тисяч у поточному році.

МІЖНАРОДНІ ТА ВІТЧИЗНЯНІ НЕДЕРЖАВНІ ОРГАНІЗАЦІЇ

06.05.2025

Благодійний фонд «Схід SOS»

<https://east-sos.org/publications/komanda-blagodijnogo-fondu-skhid-sos-otrymala-vidznaku-premiyi-zolotyj-lyuk/>

Команда Благодійного фонду «Схід SOS» отримала відзнаку премії «Золотий люк»!

Щодня ми евакуюємо людей, облаштовуємо шелтери та центри для переселенців, документуємо воєнні злочини, реалізуємо освітні програми, доставляємо гуманітарну допомогу, проводимо моніторингові місії, адвокатуємо важливі зміни та надаємо юридичну, психологічну й соціальну підтримку. Наші мобільні бригади та безпечні простори психосоціальної і юридичної підтримки працюють у різних куточках України.

Серед 37 номінантів БФ «Схід SOS» увійшов до переліку тих, хто наповнює Харків життям, теплом і сенсами.

Натхненно та з любов'ю ми втілюємо важливі ініціативи: простори психосоціальної та юридичної підтримки, діяльність мобільних бригад, роботу польових юристів у громадах, а також відновлення домівок, які постраждали від російських обстрілів у місті Ізюм.

Щиро тішимся визнанням від незалежного медіа «Люк». Для нас ця премія не просто нагорода, це підтвердження важливості справи, яку ми робимо щодня. Надалі будемо докладати всіх зусиль, аби підтримувати українців та українок, які потребують допомоги.

05.05.2025

Благодійний фонд «Стабілізуєш Сунпорт Сервісез»

<https://sss-ua.org/news/navchalnyy-videokurs-rady-vpo-vid-adaptatsii-do-vplyvu-holovne-z-druhoi-serii/>

Навчальний відеокурс «Ради ВПО: від адаптації до впливу»: головне з другої серії

Як Раді ВПО налагодити ефективну взаємодію з партнерами? Для чого створено координаційні штаби і як долучитись до їхньої роботи? Як побудовано систему реагування ООН під час глобальних гуманітарних криз? Які кластери працюють в Україні? Відповіді ви знайдете в другій серії нашого навчального відеокурсу «Ради ВПО: від адаптації до впливу» — «Ефективна взаємодія Рад ВПО з партнерами».

Марія Красненко, експертка з питань внутрішнього переміщення та інтеграції, спікерка другої серії:

«Ради ВПО можуть і мають взаємодіяти на різних рівнях: місцевому, регіональному та національному. На рівні держави цьому можуть сприяти

інструменти ООН, наприклад кластери ООН, або координаційні штаби, наради. Представниці та представники Рад ВПО вже долучаються до нарад з питань забезпечення реалізації прав і свобод внутрішньо переміщених осіб, які проводить Офіс Президента України».

Ми зібрали ключову інформацію серії в короткий конспект. Дивіться навчальний відеокурс, читайте про головне в текстовому форматі та зберігайте картки в соцмережах: у фейсбуці, в інстаграмі.

Усі, хто пройде курс, отримує 0,1 кредиту ЄКТС*.

*Європейська система накопичування та трансферу кредитів, або ECTS (українська аббревіатура — ЄКТС) — це інструмент, розроблений Європейським Союзом для сумісності систем вищої освіти у різних країнах.

Урядові координаційні штаби

Координаційні штаби — тимчасові консультативно-дорадчі органи Кабінету Міністрів України, створені для координації зусиль, визначення проблем і шляхів їхнього подолання.

До складу координаційних штабів входять представники міністерств та органів центральної влади, керівники обласних військових адміністрацій і народні депутати. На своїх засіданнях координаційні штаби розробляють пропозиції та рекомендації з питань, що належать до їхньої компетенції.

Пропозиції та рекомендації фіксуються у протоколі засідання, який підписують голова й секретар засідання і надсилають усім членам координаційного штабу та Кабінету Міністрів України.

Рекомендуємо моніторити актуальний стан функціонування координаційних штабів та можливі зміни у їхній роботі.

Кластерна система та її структура

Система реагування ООН активується в країнах під час глобальних гуманітарних криз. Система координації гуманітарних кластерів об'єднує національні й міжнародні гуманітарні організації, агенції ООН та інших стейкхолдерів.

Кластерна система почала працювати в Україні 2014 року. Наразі в ній функціонують такі кластери:

- Кластер з питань захисту
- Кластер з питань житла і продовольчих товарів
- Кластер з питань координації та управління місцями компактного проживання (СССМ)
- Кластер з охорони здоров'я
- Кластер з питань освіти
- Кластер з логістики

Кластер з питань захисту

Основне завдання — забезпечити правовий та соціальний захист у всіх сферах прав людини (права людини, міжнародне гуманітарне право, права біженців тощо).

Основні напрями роботи:

- соціальний супровід

- екстрена грошова допомога для захисту
- гарячі лінії
- натуральна допомога у сфері захисту
- правова допомога

Як Ради ВПО можуть долучитися до такої роботи:

- брати участь в обласних координаційних зустрічах
- залучати партнерів до реагування
- отримувати інформацію про організації, які надають підтримку Радам ВПО
- ділитися найкращими практиками Рад ВПО з партнерами
- перенаправляти людей, які потребують допомоги

Кластер з питань координації та управління місцями компактного проживання ВПО (СССМ)

Кластер розпочав роботу в березні 2022 року у відповідь на масове розміщення переселенців у школах, садочках, гуртожитках, санаторіях та інших переобладнаних житлових об'єктах.

СССМ кластер в Україні очолює УВКБ ООН.

Основне завдання — скоординувати захист переселенців у МТП і поліпшити їхні житлові умови, надати технічну підтримку, доступ до інформації та рекомендацій.

Важливо! Цей кластер не має окремого бюджету.

Кластер з питань житла та непродовольчих товарів

Основне завдання — координувати гуманітарну допомогу у сфері забезпечення житлом та непродовольчими товарами (НПТ) для людей, постраждалих від війни.

Основні напрями роботи:

- оцінка потреб у житлі та НПТ
- надання житлової й технічної допомоги
- зимова підтримка
- координація та співпраця
- гарантування безпеки та гідності
- підтримка відновлення й сталого розвитку

07.05.2025

Благодійний фонд «Стабілізуєшес Сунпорт Сервісез»

<https://sss-ua.org/news/na-oblasnomu-forumi-v-ivano-frankivsku-obhovoryly-vyklyky-ta-perspektyvy-sotsialnoi-sfery-v-umovakh-viyny/>

На обласному форумі в Івано-Франківську обговорили виклики та перспективи соціальної сфери в умовах війни

1 травня в Івано-Франківську відбувся обласний форум «Соціальна сфера в умовах війни: регіональний досвід, виклики та перспективи громад

Івано-Франківської області». Захід організовано Благодійним фондом «Стабілізуєш Суппорт Сервісез» за підтримки Агентства ООН у справах біженців в Україні (УВКБ ООН). Форум зібрав представниць та представників органів державної влади, місцевого самоврядування, соціальних служб, медичних установ, громадських та міжнародних організацій для обговорення шляхів адаптації та розвитку системи соціального захисту регіону в умовах повномасштабної війни.

Учасниці та учасники зосередили увагу на нагальних викликах, пов'язаних зі значним навантаженням на соціальну систему. Ключовими темами стали покращення доступу до соціальних послуг для внутрішньо переміщених людей та інших вразливих категорій, розвиток послуг з догляду (включаючи медичну та паліативну допомогу), організація надання послуг від раннього втручання до підтриманого проживання, реабілітація ветеранів та постраждалих цивільних.

Заступниця голови Івано-Франківської обласної державної адміністрації Людмила Сірко:

«На сьогодні піднімається дуже важлива тема – надання соціальних послуг, а саме в царині медицини і соціального профілю. Тому ми велику увагу звертаємо на людей похилого віку, на людей, які мають інвалідність, а також сім'ї, які опинилися в складних життєвих умовах. В області є вісім соціальних закладів — це є пансіонати і інтернатні заклади психоневрологічного профілю. Також ми працюємо тісно із територіальними громадами. Є 35 комунальних закладів, в тому числі дев'ять територіальних центрів стаціонарних догляду і також один геріатричний пансіонат».

Водночас війна створює серйозні перешкоди для належного функціонування системи. Представник Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини в Івано-Франківській області Віталій Вербовий окреслив тривожні тенденції:

«Ми відчуваємо і бачимо, відслідковуємо погіршення ситуації з захистом прав людини у відповідних закладах. Це пов'язано з війною в державі, вона опосередковано впливає на соціальну службу, на соціальні сервіси, оскільки є нестача кадрів. Є, на жаль, недосконалий нагляд».

Серед учасниць та учасників форуму були представниці та представники Міністерства соціальної політики України (онлайн), виконавча директорка БО «Благодійний фонд «Стабілізуєш Суппорт Сервісез» Валерія Вершиніна, радниця з питань співпраці з громадами Львівського польового офісу Агентства ООН у справах біженців в Україні Сандра Сиферт Строем, заступниця голови Івано-Франківської ОВА Людмила Сірко, представник Уповноваженого ВРУ з прав людини Віталій Вербовий, а також фахівчині та фахівці державних установ, органів місцевого самоврядування, експертки та експерти соціальних служб, медичних закладів, благодійних фондів та громадських організацій.

Захід став важливою платформою для обміну досвідом, координації зусиль та напрацювання спільних стратегій, спрямованих на зміцнення

системи соціального захисту Івано-Франківської області, підвищення її стійкості та здатності ефективно реагувати на виклики воєнного часу.

Захід проводився Благодійною організацією «Благодійним фондом «Стабілізаційний Суппорт Сервісез» за підтримки Агентства ООН у справах біженців в Україні (УВКБ ООН).

06.05.2025

БО «Благодійний фонд «РОКАДА»

**[https://rokada.org.ua/novi-prykhystky-dlia-evakuiovanykh-stvoriuiet-
rokada-na-lvivshchyni/](https://rokada.org.ua/novi-prykhystky-dlia-evakuiovanykh-stvoriuiet-rokada-na-lvivshchyni/)**

Нові притулки для евакуйованих створює «Рокада» на Львівщині

Нові центри для прийому евакуйованих українців створює благодійний фонд «Рокада» спільно з партнерами у чотирьох громадах – Кам'янка-Бузькій, Дрогобицькій, Боринській та Меденицькій.

Роботи вже тривають. Завершити планують у найближчі три місяці.

«На обраних об'єктах облаштовуємо більш як 400 місць тимчасового проживання для внутрішньо переміщених українців. Ми придбаємо необхідні меблі та побутову техніку», – уточнює координатор офісу благодійного фонду «Рокада» у Львові Анатолій Пархомчук.

Окрім Львівщини, проєкт зі створення нових місць для прийому евакуйованих охоплює ще 5 областей: Кіровоградщину, Волинь, Буковину, Рівненщину і Хмельниччину.

Проєкт реалізується за фінансової підтримки Гуманітарного фонду для України.

06.05.2025

БО «Благодійний фонд «РОКАДА»

**[https://rokada.org.ua/u-10-rehionakh-rokada-realizovuiet-community-
based-protection/](https://rokada.org.ua/u-10-rehionakh-rokada-realizovuiet-community-based-protection/)**

У 10 регіонах «Рокада» реалізовує Community Based Protection

Community Based Protection або захист на рівні громад – один із векторів, за яким працює благодійний фонд «Рокада» у регіонах. Мова йде про підтримку громад і зміцнення їхньої спроможності, зокрема в сфері соціального захисту.

«Наша місія зокрема зміцнити громади, їхню систему соціального захисту, в тому числі залучаючи потенціал громадянського суспільства. Ми підтримуємо надавачів соціальних послуг, громадські організації, органи самоорганізації населення та інші ініціативи, аби вони могли і надалі надавати соціальну підтримку, підвищувати стійкість і самостійність, а також ефективно доповнювати національну систему соціального захисту», – зазначає

координатор «Рокади» з питань захисту на рівні громад Нестор Тернопільський.

У попередні роки благодійний фонд «Рокада» підтримував ініціативні групи внутрішньо переміщених людей, які об'єднувалися навколо спільних цінностей і потреб, створювали громадські організації та волонтерські групи.

«У нас є достатньо кейсів, коли внутрішньо переміщені українці інтегрувалися в громаду. У тому числі в колективних центрах зароджувалися ініціативні групи, які зуміли об'єднатися і створити дієві й активні громадські організації. Це гарний приклад взаємодії. Однак для ефективного розвитку їм потрібна підтримка в координації з органами місцевого самоврядування», – зауважує координатор.

Саме тому благодійний фонд «Рокада» як наступний етап Community Based Protection сфокусувався на інтеграції таких організацій до локальних програм соціального захисту.

«Ми допомагаємо цим організаціям, а також надавачам послуг, які працюють в соціальній сфері, розвиватися і підсилювати громади, у яких не вистачає ресурсів на такі цілі. Разом із тим відбувається тісна співпраця з напрямом координації та управління місцями тимчасового проживання (СССМ). Надійна взаємодія обох складових допомагає долати ключові бар'єри у розвитку громадянського суспільства, таких як відсутність державної підтримки для інституційного розвитку громадських об'єднань, нестача стимулів до розвитку соціального підприємництва та обмежене залучення організацій до процесів ухвалення рішень», – підсумовує Нестор Тернопільський.

Community Based Protection реалізується у Хмельницькій, Рівненській, Волинській, Тернопільській, Івано-Франківській, Чернівецькій, Львівській, Житомирській, Чернігівській та Київській областях.

05.05.2025

Донбасс SOS

<https://www.donbasssos.org/2-0/>

Переселенці та пенсія 2.0. Актуальна ситуація з виплатою пенсійної заборгованості “старим” ВПО (до 24.02.2022 року)

Більше 11 років триває війна України з російською федерацією і внутрішнє переміщення громадян України. З 2018 року існує проблема з погашенням Державою заборгованості за пенсійними виплатами внутрішньо переміщеним особам, які отримали довідку до 24.02.2022 року.

Описана в цьому матеріалі ситуація не розповсюджується на осіб, які перемістились та отримали довідку ВПО вперше після повномасштабного вторгнення, оскільки проведення їм виплат регулюється іншими нормативними актами, а виплата заборгованості здійснюється на загальних умовах, визначених для всіх пенсіонерів.

Дана стаття є продовженням нашого матеріалу, який було підготовлено за рік до початку повномасштабної війни, та дозволяє відслідкувати загальну динаміку ситуації з виплатою пенсії “старим” ВПО, на яких Держава донедавна накладала велику кількість обмежень та додаткових умов для того, щоб отримувати державні послуги та передбачені Законодавством України виплати. Ознайомитися з цим матеріалом можна за посиланням: <https://www.donbasssos.org/vpo-pensia/>.

Після початку АТО і припинення роботи органів державної влади в окремих районах Донецької та Луганської областях, АР Крим, єдиним способом продовжувати отримувати державні виплати для місцевих жителів стало оформлення довідки про взяття на облік як внутрішньо переміщеної особи на підконтрольній Уряду України території та періодичний виїзд туди з окупованих територій (кожні 60 днів).

Без оформлення довідки на підконтрольній території не існувало органів по місцю проживання, які мали б проводити такі виплати — вони або залишилися на окупованих територіях, або були формально переміщені на підконтрольну територію, але по факту не працювали.

Скасування довідки ж припиняло прив’язку до такого органу за новим місцем проживання і спричиняло припинення всіх виплат.

Держава лише посилювала таку прив’язку як єдиний та безальтернативний спосіб. Наприклад, Постанова КМУ №637, яка донедавна регулювала порядок виплати всіх видів соціальної допомоги та пенсії ВПО містить такі рядки: “Призначення, відновлення та продовження виплати пенсій (щомісячного довічного грошового утримання) (далі — пенсії) внутрішньо переміщеним особам, у тому числі особам, які відмовились відповідно до пункту 1 частини першої статті 12 Закону України “Про забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб” від довідки про взяття на облік внутрішньо переміщеної особи і зареєстрували місце проживання та постійно проживають на території, де органи державної влади здійснюють свої повноваження, здійснюються територіальними органами Пенсійного фонду України на підставі відомостей, що містяться в Єдиній інформаційній базі даних про внутрішньо переміщених осіб.

Таким чином, значна кількість осіб, які не були по факту внутрішньо переміщеними, вимушено були включені до такої категорії як єдиного існуючого механізму доступу до пенсії, соціальних виплат, державних послуг тощо.

Іншого механізму не існувало до 2022 року — після початку повномасштабної війни з’явилася велика хвиля нових ВПО, але щодо них вже не застосовувалися в такій кількості умови та обмеження, як до “старих” ВПО, які були взяті на облік до 2022 року. В тому числі це відбулося через осмислення досвіду формування та реалізації державної політики в сфері внутрішнього переміщення за всі роки, що передували повномасштабному вторгненню.

В 2025 році також було скасовано низку обмежень щодо доступу до пенсійних виплат “старих” ВПО, але, переважно, не в тих сферах відносин, про які піде мова в цій статті. Ознайомитися з нашим матеріалом на тему останніх змін ви можете за посиланням.

Кількість “активних” пенсіонерів-ВПО

Їх кількість невпинно зменшується. Ця тенденція зберігається з 2020 року, коли через карантинні обмеження було фактично припинено пасажиропотік через лінію зіткнення та введено заборону на перевірки та припинення виплат для ВПО (які, втім, всеодно відбуваються). Значна частина пенсіонерів була позбавлена можливості виїхати з окупованих територій і звернутися для відновлення виплат. З початком повномасштабної війни ця проблема лише загострилася.

Загалом цифри виглядають таким чином:

Приблизна кількість пенсіонерів, які проживали на непідконтрольній Уряду України території станом на 2014 рік ~ 1 200 000

Ситуація станом на:	Кількість “старих” пенсіонерів-ВПО, яким проводиться виплата пенсії
01.01.2021	660 000
01.01.2022	628 600
01.01.2023	627 600
01.01.2024	586 700
01.01.2025	406 500

Значне зниження кількості активних пенсіонерів у 2024 році (майже на 31%) пояснюється поновленням практики ідентифікації отримувачів виплат, яка була припинена з часів запровадження у 2020 році карантину. Проведення процедури супроводжується певними проблемами на етапі реалізації, також значна кількість літніх людей не мали змоги пройти необхідну процедуру, яка потребує доступу до інтернету та навичок роботи з електронними пристроями. Певна частина отримувачів, природним чином, померла за цей період часу.

На жаль, існуюча система, попри деякі позитивні зміни, все ще значно ускладнює (а зачасти і унеможлиблює) поновлення виплати пенсії в разі її припинення, що в умовах відсутності прямого сполучення з окупованими територіями, великою мірою обмежує доступ пенсіонерів до виплат.

Ситуація з виплатою заборгованості за пенсійними виплатами

10 листопада 2021 року Кабінет Міністрів України затвердив Постанову № 1165 “Порядок виплати пенсій (щомісячного довічного грошового утримання), не виплачених за період до місяця відновлення їх виплати, внутрішньо переміщеним особам та особам, які відмовилися відповідно до пункту 1 частини першої статті 12 Закону України “Про забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб” від довідки про взяття на облік внутрішньо переміщеної особи і зареєстрували місце проживання та постійно проживають на контрольованій Україною території”.

До моменту прийняття Постанови погашення заборгованості за пенсійними виплатами пенсіонерів-ВПО не відбувалося, що спричинило накопичення заборгованості у великому розмірі.

Положення цього порядку передбачають гірші, порівняно з іншими пенсіонерами України, умови та фінансується з окремої бюджетної програми, кошти якої наразі не покривають потребу.

Що регулюється вищевказаною Постановою №1165?

1. Виплата пенсій та інших пов'язаних із ними виплат, які не виплачено за період до місяця відновлення їх виплати (тобто борги) ВПО та осіб, які відмовилися від довідки та зареєстрували місце проживання на підконтрольній Уряду України території.
2. Виплата недоотриманої пенсії у зв'язку із смертю пенсіонера (як ВПО, так і осіб, що проживали на тимчасово окупованій території України (далі — ТОТ) та не були зареєстровані як ВПО).
3. Вказані виплати, призначені за рішенням суду.

Тобто вищевказаним порядком регулюється проведення виплат в тому числі особам, які відмовилися від довідки та не є ВПО, виплати спадкоємцям померлих осіб, які могли взагалі за життя не мати довідки, але проживати на територіях, окупованих з 2014 року, виплат на виконання рішення суду (Кабінет Міністрів на своєму рівні не може встановлювати правила виконання рішень судів).

Динаміка розміру заборгованості виглядає таким чином:

Ситуація станом на:	Кількість осіб, щодо яких прийнято відповідні рішення про нарахування пенсійних виплат за минулий час	Розмір нарахованих пенсійних виплат за минулий час	Розмір фінансування у бюджеті ПФУ
01.01.2021	280 100	11,03 млрд. грн.	не передбачено
01.01.2022	291 800	12,5 млрд. грн.	150 млн. грн.
01.01.2023	288 800	12,9 млрд. грн.	1 млрд. грн.
01.01.2024	238 800	11,5 млрд. грн.	1 млрд. грн.
01.01.2025	128 900	7,1 млрд. грн.	бюджет на даний час не затверджено

Вищевказана інформація стосується лише осіб, які станом на відповідну дату є “активними” пенсіонерами, спадкоємцями померлих пенсіонерів, які звернулися до органів Пенсійного Фонду України з вимогою виплатити недоотриману пенсію, або позивачами за рішеннями суду, які набрали законної сили — і яких включено до переліку отримувачів виплат за минулий період станом на 1 січня відповідного року.

Динаміка кількості “боржників”, розміру заборгованості, а також фінансування її погашення за вказані роки дозволяє нам зробити певні висновки:

- Тенденцію збільшення заборгованості за період 2021-2022 року (частково охоплює період до повномасштабного вторгнення, коли транспортне сполучення з окупованими територіями існувало, хоча й було ускладнене) можна прийняти за умовний “нормальний” рівень. Збільшення обумовлюється як поновленням виплати пенсії шляхом особистого звернення до органів ПФУ, за рішенням суду, зверненням спадкоємців з необхідними документами, так і виникненням нової заборгованості. Так, збільшення розміру заборгованості за цей період склало більше 2 млрд. грн. або на ~ 1 млрд. грн. щороку. Кількість боржників за цей період залишається відносно сталим, оскільки за цей період випадків масового припинення виплати пенсії не фіксується.
- З 2023 року на погашення заборгованості вперше спрямовуються значні (хоча й явно недостатні) суми з бюджету ПФУ. При цьому, їх розмір не перевищує умовно “нормальний” рівень зростання заборгованості, тому в звичайних умовах розмір заборгованості залишався б на приблизно одному рівні з тенденцією до повільного зменшення. Проте, через значне обмеження свободи пересування та погіршення безпекової ситуації у зв’язку з повномасштабним вторгненням, зменшилася кількість осіб, які мають можливість звернутися особисто до органів ПФУ або оскаржити їх рішення до суду, а також оформити необхідні документи як спадкоємці. Цей фактор впливає на динаміку зниження розміру заборгованості.
- В 2023 році починається, а в 2024-2025 роках збільшується кількість випадків припинення виплати пенсії, відповідно зменшується кількість “активних” пенсіонерів, що впливає на загальний розмір заборгованості (вона обліковується лише щодо пенсіонерів, яким здійснюється виплата пенсії). Зменшення кількості боржників за цей період на ~55% не може бути пояснене лише наданням фінансування на погашення заборгованості, яке склало за цей період лише ~15% від загального розміру боргу, але, безперечно, має свій вплив.
- Аналіз наданих даних вказує, що зменшення загальної суми заборгованості, яка обліковується ПФУ, є номінальним і відбувається переважно за рахунок припинення виплати пенсії діючим пенсіонерам і виключення сум, що їм належать, з розрахунку (фактично розмір заборгованості кратно більший існуючих розрахунків). Більш того, збільшення кількості випадків припинення виплати пенсії впливає на фактичний розмір боргу, оскільки всі невикладені вчасно суми пенсій перейдуть в заборгованість, яка погашається з окремої бюджетної програми з обмеженим фінансуванням, на відміну від аналогічних виплат іншим пенсіонерам. Проблема фінансування за умовами окремого порядку висвітлювалася нами в юридичному аналізі за посиланням.

Висновок

Вказані дані з певними обмеженнями дозволяють усвідомити ситуацію з цілком штучною проблемою, створеною в 2018 році Кабінетом Міністрів України, яка продовжується і дотепер.

Ми вітаємо окремі кроки Держави, спрямовані на вирішення проблеми як-то: початок відчутного фінансування виплат за окремим порядком всього лише через 5 років після його запровадження в Законодавстві, часткове переведення виплати майбутніх боргів пенсіонерів - ВПО на загальні умови (що дозволить хоча б не збільшувати їх розмір), створення нових дистанційних механізмів взаємодії громадянина з Державою, а також зняття застарілих та обтяжуючих обмежень, зокрема прив'язки до довідки ВПО та рахунку в Ощадбанку - як обов'язкових умов проведення виплат.

Проте дані кроки не вирішують повністю першопричину виникнення проблеми.

Окремий порядок в діючій редакції є дискримінаційним і встановлює на рівні підзаконного нормативно-правового акту (Постанова КМУ № 1165) умови гірші, ніж для інших пенсіонерів відповідно до статті 46 Закону України "Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування" від 09.07.2003 № 1058-IV.

Його положення потребують приведення у відповідність до положень нормативно-правового акту вищої юридичної сили (а після такого приведення його існування втрачає сенс), а в ідеалі - скасування та створення зрозумілого механізму погашення заборгованості в повному обсязі зі встановленням відповідних державних гарантій проведення таких виплат в повному обсязі - на практиці органи ПФУ в переважній більшості випадків вважають будь-яке припинення виплати пенсії ВПО як таке, що відбулося з вини пенсіонера і добровільно обліковують заборгованість лише за останні 3 роки до моменту звернення (відповідно до ч.1 статті 46 Закону 1058-IV) та не нараховують компенсацію втрати частини доходів. В ситуації, коли заборгованість, що утворилася в 2018 році, починає погашатися лише через 5 років, пенсіонер стикається зі значним знеціненням коштів через інфляцію та ризиком зменшення суми, яку органи ПФУ визначають йому добровільно.